

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI Kaina 30 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIS - OCTOBER 20, 1987

Nr. 204

„LKB Kronika“ Nr. 73

(Tęsinys)

Sveikiname ir dėkojame už auką!

1987 m. sausio 6 d. iš Mordovijos lagerio buvo paleistas vilnietis Vladas Lapienis. V. Lapienis atsisakė rašyti bet kokią pasizadėjimą sovietinei valdžiai ateityje būti lojaliu. Čekistus patenkino V. Lapienio žmonos raštiškas prašymas paleisti dėl blogos sveikatos būklės ir seno amžiaus globos reikalingą jos vyrą.

Doc. Vytautas Skuodis iš to paties Mordovijos lagerio, atlikęs jam paskirtą 7 metų griežto režimo bausmę, buvo vežamas į tremtį - Magadaną. Visą mėnesį išlaikytas Čeliabinsko kalėjime, vienuteje, vasario 5 d. V. Skuodis buvo paleistas. Iš V. Skuodžio saugumiečiai primygtinai reikalavo raštiško pasizadėjimo ateityje nepažeidinėti tarybinių įstatymų, priešingai, ji terorizavę ir teise nesilaikę nei Konstitucijos, nei Tarptautinių susitarimų, kuriuos patirašiusi ir TSRS, atsisakė patenkinti pareigūnų lūkesčius: „pasizadėjimo rašymas jau savaime reikštų prisipažinimą, kad praeityje įstatymų nesilaikiau, o tai netiesa“, - kalbėjo V. Skuodis. Galiausiai V. Skuodis sutiko pasirašyti po sekančiu pačių saugumiečių surašytu tekstu: „Prašau išleisti į JAV, įstatymų nepažeidinėsiu“. 1987 m. sausio mėnesį iš tremties (Magadano

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

sritis) į Lietuvą grįžo Antanas Terleckas. Prieš išvykdamas A. Terleckas pareigūnams parašė: „Grįšiu jau senas, jau ir taip nepavojingas dėl sveikatos būklės“.

1987 m. sausio mėnesio gale iš Mordovijos kalėjimų ligoninės į laisvę buvo išleistas kaunietis Liudas Dambrauskas.

Lietuvos tikintieji sveikina ir dėkoja Vladimirui Lapieniui, Vytautui Skuodžiui, Liudui Dambrauskui, Antanui Terleckui, Algirdui Patackui (išleistas iš Vilniaus saugumo izoliatoriaus) už pakeltas kančias, kurias teko patirti tardymuose, sovietiniuose kalėjimuose bei lageriuose, už visų jų darbo ir aukos neuitę kelią, sudėtą ant Tėvynės ir Bažnyčios aukuro.

P.S. Turimomis žiniomis nuo 1987 m. vasario 11 d. Vilniaus saugumo izoliatoriuje kalinami iš Permės lagerių atvežti kunigai kaliniai - Alfonsas Svarinskas ir Sigitas Tamkevičius. Iš jų reikalaujama raštiško prašymo paleisti į laisvę. Būtina paleidimo sąlyga, kurią kaliniams kunigams kelia saugumas, - „pasizadėjimas“ ateityje nepažeidinėti tarybinių įstatymų, t.y., būti lojaliais sovietinei valdžiai.

(Bus daugiau)

Amerikiečių-sovietų debatai televizijoje

Maskva. Užsienio spaudos žurnalistai praneša, jog ketvirtadienio rytą atsikėlę Sovietų Sąjungos gyventojai per savo televiziją galėjo matyti ir išgirsti, kad sovietai yra didžiausio žmogaus teisių laužytojai pasaulyje, kai dviejų valandų programoje vyko diskusijos iš Kremliaus salės su Kapitoliuje esančiais Amerikos Kongreso atstovais.

Teko klausiti tris kartus

Sovietų Sąjungoje tai buvo 6:30 val. ryto, o Washingtone 11:30 val. vak. Bet Chicagoje 10:30 val. vak. Iš amerikiečių pusės kalbėjo sen. Daniel Patrick Moynihan ir geras lietuvių draugas kongresmenas Steny Hoyer, kuris klausė, kodėl lietuviai politiniai kaliniai dar neišleidžiami iš kalėjimų. Sen. Moynihan akcentavo, kodėl neleidžiama laisvai melstis uk rainiečiams, kodėl neatidarytos bažnyčios, o ypač dabar, kai ukrainiečiai mini tūkstantį metų nuo krikščionybės pradžios Ukrainoje. „Mes visi puikiai žinome, kad beveik visa šį amžių Sovietų Sąjunga buvo pragaras žmonėms“, sakė Moynihan. Jam savo klausimą teko kartoti tris kartus, kol jis buvo vertėjo išverstas į rusų kalbą.

Nėra religijos „varžymo“

Jam atsakė iš Kremliaus salės Ligonias Šepetys, pavergtos Lietuvos kultūros reikalų ministeris, sakdamas, kad jis esąs iš Lietuvos respublikos ir ten nėra jokio religijos varžymo ir kas tik nori, tas gali

laisvai melstis. Bet Izvestijų redaktorius kalbėjo, jog dabar padėtis visose srityse gerėja, nors ne viską dar galima padaryti, bet pasikeitimai vyksta. Bus ir kai kurios bažnyčios atidarytos. Vyriausias sovietų pokalbio vadovas buvo Vadim Zagladin, komunistų tarptautinio skyriaus vadovas. Ir jis pritarė, kad tenka dar laukti didelių pasikeitimų. Kongresmenas Steny Hoyer klausė, kodėl politiniai kaliniai laikomi psichiatrinėse ligoninėse ir vis dar nepaleidžiami. Jis minėjo ir lietuvių ir teigė, kad iš jo įteikto sąrašo dar nėra niekas išleistas į laisvę. Tai jau antras kartas, kai transliuojami panašūs debatai, ko niekada nėra buvę istorijoje. Tretieji debatai vyks lapkričio 18 d.

Kalėjimas už plakatą

Praha. - Nuteistas 21-ą mėnesį kalėti už tai, kad kritikavo Čekoslovakijos komunistinį režimą, rašo užsienio spaudoje informuodama apie 34 metų amžiaus čekoslovaką Pavel Wonka likimą. Wonka buvo areštuotas ir nuteistas minėta laisvės atėmimo bausme po to, kai sukūrė ir išplatino rinkiminį plakatą, iškeliantį Čekoslovakijos komunistinio režimo vykdomus pilietinių teisių pažeidimus. Kalėjime jo sveikata yra taip pablogėjusi, kad jo gyvybei gresia pavojus. Wonkos motina dabar paprašė, kad jos sūnus būtų bent perkeltas į ligoninę.

Prieš išvykstant į Viduriniuosius Rytus, Valstybės Sekretorius George Shultzas gavo prezidento Reagano paskutines instrukcijas apie padėtį tame regione.

Nesiliauja Waldheimo puolimai

New York. - Amerikos didžioji spauda vėl rašo apie Austrijos prezidento Kurt Waldheimo praeitį karo metu. Archyvuose rasta medžiaga meta šešeli, kad jis dalyvavo nacių vykdomose deportacijose bei žydų naikiniuose. Ir apie tai Amerika žinojo dar II Pasauliniam karui nepasibaigus.

Nauji įrodymai veda į tai, jog Amerikos žvalgybos agentūrai jis dirbo nuo 1946 metų ir vėliau per Austrijos užsienio tarnybą ir būdamas Jungtinių Tautų generaliniu sekretoriumi teikė žinias Amerikai.

Dokumentai, kurie dabar neprieinami

Centrinė Investigacijos Agentūra pripažįsta, kad turi dokumentus apie Waldheimą, tačiau jie pasilieka didžiausia paslaptimi. Anksčiau ir tai paneigė. Prieš tai buvo žinoma, jog pirmą kartą Waldheimas ryšius su naciais buvo paminėti 1948 m. Žinoma, kad paskutiniai karo mėnesiais Amerika norėjo turėti kuo daugiau asmenų, kurie būtų nusistatę prieš Sovietų Sąjungą ir vėliau galėtų padėti žinių rinkime. Strateginės tarnybos įstaiga rūpinosi surinkti gerai išsilavinusių asmenis, mokančius daug kalbų ir ne vokiečius. Didelis dėmesys buvo kreipiamas į Jugoslavijos Kroatijos provinciją.

Dirbo kartu su Amerika

Izraelio žvalgyba mano, kad Waldheimas buvo prezidento Franklino Roosevelto ambasadoriaus Allan Dulles parašytas padėti kai kurių žinių surinkime. Dulles tuo metu buvo Šveicarijoje ir iš ten vadovavo žvalgybos reikalams Balkanuose. Vėliau jis reprezentavo Ameriką Austrijoje, Jugoslavijoje ir kai kuriose kitose valstybėse, kai buvo sudaromos pokarinės vyriausybės Europoje. Jis vėliau vadovavo CIA nuo 1953 m. iki savo mirties 1961 m.

Pirmasis po karo Austrijos užsienio reikalų ministeris buvo pogrindžio rezistencijos prieš nacius vadas Karl Gruber. 1946 m. jis rinko žmones aukštesiems postam Austrijos užsienio tarnybai ir reikalavo, kad nė vienas iš jų nebūtų turėjęs bet kokių ryšių su naciais. Tą atranką padaryti jis pavedė savo sekretoriui, kurio tada buvo Fritz Molden, rezistencijos kovotojas ir ryšininkas tarp Austrijos pogrindžio ir

sąjungininkų. Jis tuo metu nešiojo Amerikos armijos leitenanto uniformą ir vėliau vedė Dulles dukterį.

Ir šiandien rekomenduoti

1945 m. rugsėjo 18 d. Waldheimas prašėsi pareigų Austrijos Užsienio reikalų ministerijoje. Jis pranešė, kad buvo iš kariuomenės atleistas sveikatos sumetimais, kai granata sužeidė jo alkūnę rusų fronte. Gruber pavedė savo sekretoriui Molden patikrinti jo praeitį. Amerikos žvalgyba suteikė geriausias rekomendacijas. Tada Gruber pakvietė Waldheimą būti jo pati-

Sekretoriaus diplomatinės kelionės

Jeddah. - Šiame Saudi Arabijos mieste lankydamasis Valstybės sekretorius George Shultzas apkaltino Iraną iššovimu raketos, kuri pataikė į tanklaivį Sea Isle City Kuwaitui priklausančiuose vandenyse. Kalbėdamas spaudos atstovams, Shultzas pasakė, jog jis negali Iranui atskleisti planų, kas bus daroma ateityje. Po pasimatymo su karaliumi Fahd, Shultzas pasakė, jog „Kai mes nuspręsimė imtis akcijos, ir ji bus pradėta, jūs žinosite, kas yra daroma“.

Į Saudi Arabiją Shultzas atskrido iš Izraelio ir vėl sugrįžo į Jeruzalę tęsti pasitarimų su ministru pirmininku Yitzhak Shamir ir Užsienio reikalų ministru Shimon Peres. Po to sekretorius išskrido į Egiptą. Iš Egipto sekretorius išvyks į Londoną, kur posėdžiaus su Jordano karaliumi Huseinu.

Bus atsakyta Iranui

Shultzas pasakojo, jog karalius Fahd yra labai susirūpinęs Irano teroristiniais veiksmais. „Aš užtikrinau karalių Fahd, kad Amerika padės Saudi Arabijai, jei tik bus reikalas, kai Iranas puls Persų įlankos valstybes. Tačiau tai nereiškia, kad Amerika tiesiogiai padės kovoti, nes sekretorius mano, kad Saudi Arabija yra pakankamai stipri pati apsiginti. Amerika tik darytu diplomatinis žygus visiškai izoliuoti Iraną, tačiau Persų įlankoje nenori įsivelti į agresyvinis veiksmus, bet, jei jos laivai bus puolami, tada gali atsakyti atitinkamu veiksmu.“

Iranas užpuolė Amerikos tanklaivį

Amerika sunaikino Irano platformas

Washingtonas. Prezidentas šeštadienį savo reguliarioje kalboje pastebėjo, jog padidėjo pavojus Amerikos laivams Persų įlankoje ir Amerika imsis reikalingos akcijos, tačiau kokia ta akcija bus, jis nepasakė. Gynybos departamentas studijuoja planus, ką reikėtų daryti, kai Iranas atakavo tanklaivį su Amerikos vėliava.

Amerikos pareigūnai nustatė, kad Silkworm raketa buvo iššauta iš Irano teritorijos. Tai pirmoji šios rūšies raketa, kuri pataikė į Amerikos vėliava turintį laivą, kai Amerikos laivai pradėjo apsaugą alyva vežantiems laivams. Ar bus atsakyta į šią Irano ataką, prezidentas atsisakė ką nors pasakyti. Bet jis pasakė, kad Amerikos karinės pajėgos pasiliks Jungtinėse valstybėse. „Laisva navigacija tarptautiniuose

vandenyse yra mūsų pagrindinis principas, o ypač tame pasaulio regione“, sakė prezidentas.

„Mūsų laivynas toje įlankoje yra jau nuo 1949 metų ir kiekvienas priešingas veiksmas susilauks atitinkamo atsakymo“.

Kinijos raketos Irane

Gynybos departamentas sako, jog Irano Silkworm raketos yra išdeštytos įlankos pakrantėse ir gali lengvai pasiekti kiekvieną tanklaivį su alyva plaukiantį per įlanką į Europos kraštus ar į Japoniją. Gynybos sekretorius Caspar Weinbergeris taip pat apkaltino Iraną. Atrodo, jog Iranas bando padaryti kiek tik galima daugiau žalos ir ne vien tik Amerikos laivams. Silkworm raketos tik Iranas yra pirkęs iš Kinijos. „Aš manau, kad jie elgiasi neprotingai ir fanatiškai ir nesilaiko jokių civilizuoto pasaulio priimtų taisyklių“, sake Weinbergeris.

TRUMPAI IŠ VISUR

- **Washingtono** pranešama, kad prezidento Reagano žmonos Nancy krūtinėje rastas vėžys nėra išsiplėtęs ir po jau padarytos operacijos jinau puikiai laikosi.

- **Maskvoje** Associated Press žinių agentūra skelbia, kad Wade Roberts, 22 m. iš Vokietijos pabėgęs kareivis, pusę metų išgyvenęs Sovietų Sąjungoje ir dabar noris sugrįžti į Amerika, bus baudžiamas už atliktą dezertyro iš kariuomenės veiksmą. Amerikos ambasada pažadėjo jam padėti sugrįžti, bet įspėjo, kad jis būtų pasiruošęs karo teismui.

- **Paryžiuje** UNESCO viršininko postą nominuotas ispanų mokslininkas Frederico Mayor. Jis tuoj pat pareiškė, jei bus patvirtintas, tuoj norės, kad Amerika ir Britanija sugrįžtų į Šią auklėjimo, mokslo ir kultūros reikalų organizaciją. Buvusiam direktoriui Amadou M'bow buvo primetama, kad jis per daug yra palankus komunistams.

- **Vatikane** popiežius Jonas Paulius II sekmadienį paskelbė 16 japonų misionierių šventaisiais, kurie mirė už tikėjimą Japonijoje prieš 350 metų.

- **Kanados** daktarai Londono mieste, Ontario provincijoje, palaikė kūdikio gyvybę gimusio beveik be smegenų, kad galėtų jos širdį įdėti kitam berniukui Los Angeles mieste, kuris buvo gimęs tik prieš keletą valandų, bet su dideliais širdies defektais.

- **Britanijoje** siautė toks uraganas, kokio nėra buvę per 300 metų, rašo Londono spaudo. Jo metu žuvo 13 žmonių.

- **Maniloje** buvo susektas kitas pasikėsinimas prieš Filipinų vyriausybę praėjusį sekmadienį.

- **Washingtono** 9 metus suskaičiuotas, pažymėjo sovietų diplomatas. Jis taip pat kalbėjo apie naująją Gorbačiovo politiką, pažymėdamas, kad jos tikslas yra sustiprinti pasitikėjimą, pašalinti pasyvumą ir cinizma, kurį išugdė praėities klaidos.

Kapitonas prarado regėjimą

Trys Kuwaito pakrančių sargybos laivai palydėjo Sea Isle City tanklaivį į prekybinį uostą Al Shwaich, kad tuoj būtų pradėti taisymo darbai. Sprogimas įvyko vėlav penktadienį ir buvo paliesti gyvenamieji jūreivių kambariai, įlenktos geležinės sienos, išmušti stiklai. Visa tai buvo parodyta Kuwaito televizijoje. Amerikos laivyno ekspertai pradėjo tyrinėjimus, nes norima daugiau sužinoti apie Silkworm raketą, sako diplomatiniai šaltiniai. Šioje atakoje buvo sužeista 18 tanklaivio igulos vyrų. Kapitonas John Hunt prarado abiejų akių regėjimą, nežūrint padarytos operacijos, kaip praneša Kuwaito laikraštis ir Adan ligoninė.

Sudaužė įrengimus

Paskutinės radijo žinios pirmadienio rytą pranešė, jog sekmadienį Amerikos karinės pajėgos sunaikino dvi alyvos platformas, be kurių naudojimo negalima išsiųsti alyvos stacionų. Prieš 20 minučių amerikiečiai įspėjo iraniečius, kad pasitrauktų iš tos vietos. Ir tik tada sunaikino alyvos išvežimo įrengimus. Po to Gynybos departamentas pranešė, kad operacija laikoma baigta. Kongreso vadai sekmadienį apie tai buvo painformuoti, pranešė Baltųjų rūmų įstaigos viršininkas Howard Baker. Kuwaitas pritarė šiam Amerikos veiksmui. Trys Senato Užsienio reikalų komiteto nariai demokratams pareiškė protestą, tačiau tai nesaisto Administracijos nutarimo.

KALENDORIUS

Spalio 20 d.: Artemas, Vandelinas, Irena, Saulė.

Spalio 21 d.: Hilarijonas, Ursulė, Rikentas, Gilanda.

ORAS

Saulė teka 7:07, leidžiasi 6:04. Temperatūra dieną 50 l., naktį 37 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

ŠIRDIES ATAKOS REIKALAI (3)

Širdininko dvasinis stovis turi būti atsakingas, jei laukiama reikiamo pasitaisyimo po širdies atakos.

Mediciniška tiesa

Kaip bus su darbu po širdies atakos? Dabar gydytojai vis labiau skatina judėti dar ligoninėje esančiuosius po širdies atakos viena, kita savaitę po nekomplikuoto širdies raumens pakenkimo. Toks atsargus ligonio minimalus judėjimas – toks įsitempimas net dvejomis savaitėms. 1. Jam pačiam parodo, kad jis taisyti ir 2. pakviesti šeimos nariai (vyrai ar žmonai) rodo, kaip ligonis ar ligonė vykusiai atlieka fizinį darbą.

Širdies ataka seka įvairios psichologinės, socialinės ir finansinės sunkenybės. Širdininko pajėgumas, ypač jau apleidus ligoninę, jas įveikti didžia dalimi priklauso nuo šeimos pagalbos. Mums nepakeliui su tokiu vyru, kuris, iš ligoninės parsivežęs žmoną po širdies atakos jai sako: „Aš tave dabar apleisiu...“ Tik kai šūnus užtikrina, kad jis savo motiną globosias, tada ir vyras – tėvas atsikvoši ir ryžtasi kartu su sūnumi padėti ligonei galutinai pasitaisyti po širdies atakos.

Visai natūralu yra nusiminti gavus širdies ataką. Gali praėti du ar net šeši mėnesiai, kol toks prisilėgimas galutinai tokį ligonį apleidžia. Tokio ligonio šeimos nariai irgi gali baimintis palikti namuose vieną vos iš ligoninės grįžusį širdininką, nes jie vis galvoja apie jo sveikatos stovį. Žmona ar vyras gali baimintis ir apsiimti nešti didesnę našta tvarkant namų apyvoką bei pinigines sunkenybes.

Nerimastis atsiranda pensininkui, grįžusiam iš ligoninės, dėl susigrąžinimo intymumo. Širdininko nusiteikimas, kad yra aplamdytas visam gyvenimui atsiranda pavaldale sunkaus miego, nevalgos, nuovargio, susijaudinimo ir nenoro užsiimti kadaise pamėgtais dalykais. Tokie negerumai ima drėmsti širdininko dienas. Juos reikia aptarti, nes tokie nusikundimai prilįgsta skausmui. Dauguma gydytojų tvirtina, kad kai pacientas jaučiasi galintis taip elgtis, nėra priežasties vedusiems nepradėti intymiai užsiimti taip, kaip jie elgėsi prieš širdies ataką. Svarbus tuo reikalu yra mediciniško personalo atvirumas, kalbant su ligoniu. Personalas gali nurodyti ir širdininko turimą rimtą nusiminimą – depresiją, kurios nugalėjimui ligonis turi susilaukti pagalbos.

Visiems širdininkams rūpi, kada jie gali pradėti seniau turėtą darbą dirbti. Gydytojas gali patarti širdininkui laike dviejų, trijų mėnesių sugrįžti į turėtą užsiėmimą. Iš tikrųjų, 80%-90% visų širdies ataką atlaikiusių gali minėtam laike pradėti įprastą – anksčiau turėtą darbą.

Gydytojas turi nurodyti ligoniu galimas negeroves, pvz. kad imami širdiniai vaistai gali aplopinėti intymumui potraukį ir jo atlikimą. Labai svarbus yra abiejų – vyro ir žmonos garbingas bendradarbiavimas. Tas samazina baimingumą ir padeda išvengti nepasitenkinimo.

Gydytojas su padėjėjais stengiasi širdininką gydyti kaip galima geriau. Kartu nepamirš-

tama, kad jo šeimoje kam nors kitam gresia koks nors negerumas. Gydytojo pareiga yra perspėti, kad kiekvienas širdininko šeimoje turėtų tirti dėl širdies negerovių, kad jie būtų gydomi ligai dar neatsiradus.

Negerai, kad mus nuo mažens kai kurie asmenys nutiekia, kad darbas yra praeikimas. Tai baudžios, vergovės, priešpaudos atodūsis. Girdi, be darbo žmogus būtų galėjęs laimingai gyventi, jei būtų neprasisakaltes.

Šitokį neteisingą dėl darbo nusiteikimą kiekvienas pakeiskime visai priešingu nusiteikimu: tvirtinkime, kad mums į mėgiamą darbą dienų permažai. Iš tikrųjų, darbas nėra praeikimas, o palaima. Be darbo mes visi taptume bukapročiai.

Ypač lietuviai pensininkai pamilkime darbą kaip geriausią vaistą mūsų sveikatai, ypač širdžiai.

Kol širdininkas tinkamai nenusiteiks darbui, tol stebėsis, kai gydytojas patars jam reguliariai mankštintis, nuolat fiziniai užsiimti. Mat tiesa yra, kad reguliarius darbas, net toks ar dar didesnis, negu ligonis dirbo prieš širdies ataką, yra viena labai svarbi priemonė žmogui atsigausti po širdies atakos. Mums nereikia pamėgdžioti tokių, kurie bijo po atakos net pirštą pajudinti. Todėl nėra jokios priežasties širdininkui po atakos vengti džiaugsmingos namų ruošos ir lengvo judėjimo – makštos vaikščiojant, ant lygios žemės dviračiu važiuojant per pirmąsias tris savaites, sugrįžus į namus iš ligoninės. Žinoma, gydytojas patars širdininkui, kada jis galės sunkesniu darbu užsiimti.

Prie ligoninių širdininkams yra pravedami reguliarius užsiėmimai (cardiac rehabilitation center). Ten jiems mankšta yra labai vykusiai pritaikoma. Sakysim, tris kartus savaitėje ten atsilankęs širdininkas igauna pasitikėjimą, jog galis pagerinti savo pajėgumą ir jam daro gera įtaką ten atsilankę kiti širdininkai. Ten pasikalba vieni širdininkai su kitais. Pamato, kad yra daug žmonių, turinčių negerumų su širdimi ir tas nuteikia širdininką būti Dangui dėkingam ir džiaugtis sugebėjimu darbuotis taip kaip išgalima.

Cholesterolis – stipriausias širdies priešas

Iš visų širdies arterijų užkimšėjų cholesterolis yra pats stipriausias. Todėl su juo nuodugnau čia susipažinkime. Dabar daugelis jau žino, kad kraujyje gausus cholesterolio kiekis (viršijęs 180 mg%) žymiai priartina širdies ataką.

Cholesterolis yra į riebalus panaši medžiaga (lipid), naudinga ir reikalinga kūniui pagaminti celių apvalkalą – membraną ir hormonus. Tai kūniui labai svarbios cholesterolio pareigos. Tas riebalas kraujyje yra susijungęs su jame esamais baltymais. Tų dviejų medžiagų junginys medicinoje vadinamas riebaliniu baltymu („lipoprotein“). Cholesterolio kiekis kraujyje yra svarbus taip, kaip ir vandens: ju turi būti tik tiek, kiek kūniui reikia: nei per daug, nei per mažai.

Cholesterolio kiekį kraujyje įtakoja du dalykai: 1. paveldėjimas („genetic makeup“) ir 2.

Povilas ir Emilija Kantai nuotaikingai seka kultūrinę programą Alvdou pažmonyje Lietuvis sodyboje. Nuotr. M. Nagio

Genovaitė Kevežienė ir Stasė su Leonu Rumšai atidžiai klausosi apie sveikatą pranešimo Alvdou pažmonyje Lietuvis sodyboje. Nuotr. M. Nagio

dvejopas valgis: (a) gausus gyvuliniais riebalais ir (b) gausus cholesteroliu, kaip trynys, mėsa, kepenys, dešros, dešrelės, šokoladas... Prisiminkime, kad nėra ko bijotis dėl per mažo cholesterolio kiekio kraujyje, nes jį gamina kepenys – ir tik tiek, kiek kūniui jo reikia. Todėl su maistu cholesterolio nenaudokime – būtinai venkime cholesteroliu gausaus maisto. Maistas gali visai neturėti cholesterolio. Nenusiminkime – kepenys jo pagamins kiek reikia.

Paskiro žmogaus kraujyje cholesterolio kiekis įvairuoja. Cholesteroliu per riebių kraują galima sukontroliuoti normaliai – sveikai maitinant. O nesukontroliuota kraujyje cholesterolio gausa pagreitina širdies ataką. Amerikoje vyrams ir moterims daugiausia mirčių dėl širdies atakos sukelia kaip tik tas kraujo cholesterolio kiekis, kuris yra virš 200 mg%. Kiti du po cholesterolio svarbiausi širdies atakos sukelėjai yra pakeltas kraujospūdis ir rūkymas.

Didžiausios skalės su žmonėmis atlikti tyrimai nustatė, kad širdies atakos proporcingai dažnėja, kraujui riebejant cholesteroliu. Toks atakų gausėjimas prasideda kraujui suriebejant cholesteroliu 200 mg%. O kai kraujas cholesteroliu suriebeja iki 240 mg%, širdies atakos pavojus padvigubėja, palyginus su tokiu pavojumi, kai kraujyje cholesterolio yra tik 200 mg%. Dar greičiau širdies atakos pavojus didėja, kai kraujas cholesteroliu dar labiau pariebeja.

Šio krašto sveikatos įstaigos (The National Heart, Lung and Blood Institute ir The Coronary Primary Prevention Trial) įtikinamai nustatė, kad cholesterolio kiekio sumažinimas kraujyje sumažina širdies ligų galimybę ir mirtinumą nuo širdies atakos.

Medicina dabar tvirtina, kad sumažinimas kraujyje cholesterolio kiekio yra pats svarbiausias dalykas širdies sveikatingumui.

Minėtų įstaigų tyrimai nustatė, kad cholesterolio kiekio sumažinimas kraujyje vienu procentu sumažina širdies atakos pavojų dviem procentais. O tie minėtuose tyrimuose dalyvavę žmonės, kurie sumažino savo kraujyje cholesterolio kiekį 25% nukirto

savai širdžiai atakos pavojų pusiau. Cholesterolio kiekis kraujyje normaliai gausėja, žmogui ilgiau gyvenant. Su amžiumi taip pat auga „vidutinio“ ir „didelio“ širdžiai cholesterolio gausos pavojus. Sekanti lentelė nurodo, kokio amžiaus žmogui koks cholesterolio kiekis yra per didelis.

Normuokime savo cholesterolį pagal šiuos duomenis

Amžius	Geras kiekis cholesterolio
20-29	Virš 180 mg%
30-39	Maziau 200 mg%
40-virš	Maziau 200 mg%

Vidutiniai pavojingas

20-29	Virš 200 mg%
30-39	Virš 220 mg%
40-virš	Virš 240 mg%

Labai pavojingas

20-29	Virš 220 mg%
30-39	Virš 240 mg%
40-virš	Virš 260 mg%

Mums pakaks žinoti, kad čia Amerikoje vienas iš keturių amerikiečių turi cholesterolio per riebių kraują: tai yra, per 180 mg% savo kraujyje cholesterolio. Tokio riebumo kraujas turi būti suliesintas iki 180 mg% ar dar žemiau. Tai yra įmanoma atlikti. Todėl kiekvienas mūsiškis tegul, gydytojo globoje būdamas, pasitiksina laboratorijoje (toks tyrimas nieko pensininkui nekainuoja parodžius Medicare kortelę) savo kraujo riebumą ir pildo gydytojo patarimus, nurodantįs, kaip savo kraują suliesinti iki reikiamo lygio – iki maksimalaus sumažinimo lietuviškai širdžiai širdies atakos pavojų.

Išvada. Užbėgimas širdies atakai už akių ir yra pats geriausias nuo jos apsaugojimas. Toks užbėgimas yra ne kas kita, kaip sutvarkymas visų širdies atakos priešaukėjų: kraujui suriebejimo (trejų, svarbiausia cholesteroliu), rūkymo, pakelto kraujospūžio, nutukimo, užsisedėjimo, kraujo rūkštingumo, saldumo ir nervinimo dėl mažmožio. Paveldėjimas irgi prideda savo trigrašį

prie širdies pakenkimo, bet joms negalime sukontroliuoti; negalime pasirinkti vien sveikus tėvus. Todėl tvarkymės su galimais sukontroliuoti širdies priešininkais ir mūsų širdims šviesios dienos nebus už kalnu!

Pasiskaityti. Jane Kinderlehrer: „How to Feel Younger longer“. Rodale Press, Emmaus, Pa.

Lietuviai Floridoje

St. Petersburg, Fla.

SOLISTŲ M. IR V. MOMKŲ KONCERTAS

Turėti balso talentą tai yra didelė Dievo dovana, o jį kultivuoti ir perduoti auditorijai tai meilė artimui. Giesmė ir daina žmogų džiugina, skaidrina kasdienybę. Klausytojas išgyvena su solistu dainuojamą dainą, užmiršta gal kartais labai sužeistą skausmo apimtą širdį – išgyvenimą.

Solistai Margarita ir Vaclovas Momkai kaip tik yra tie, kurie visa savo gyvenimą dalijasi savo giesmėmis ir dainomis, dainuodami „Dainavos“ ansamblyje, Marquette Parko parapijos bažnytiniam chore, Chicagos lietuvių Operos chore ir jie atlieka statomose Chicagos lietuvių operose pavienius vokalius partijas. Dainuoja kviečiami įvairių organizacijų rengimuose, ką tenka skaityti spaudoje. Jų repertuare yra solo ir duetų kūriniai: lietuvių kompozitorių, pasaulinių kompozitorių, operų arių solo ir duetu, lengvo žanro muzikos.

Sol. Margarita Momkienė – sopranas yra lavinusi ir gilinusi dainavimo studijas pas šiuos muzikus: St. Sodeiką, Vl. Baltrušaitį, A. Stephens, Tom Wilkman, Wm. Belland ir dartinu metu pas muz. komp. Darių Lapinską. Margarita turi gražų, gerai išlavintą balsą ir vaidybinį talentą. Tad ją matome statomose Chicagos lietuvių operose atliekamas partijas šiose operose: La Traviata, Jūrūtė ir Kastytis, Carmen, Nabucco, Pagliacci, I Lituani ir kitose. Yra dainavusi pagrindines solo partijas „Dainavos“ ansamblio pastatymuose. Atlikusi koncertus Detroito, Clevelande, Omahoje. Ji yra susilaukusi muzikos kritikų šiltų įvertinimų.

Sol. Vaclovas Momkus – baritonas, savo balsą lavino pas muz. St. Sodeiką, Vl. Baltrušaitį, A. Leparską ir D. Lapinską. Dainuodamas ilgus metus ansambliuose ir Chicagos lietuvių operoje, atliekamas ir solo partijas. Dalyvauja ir pavieniuose koncertuose.

St. Petersburgo BALF'o skyrius rengia šių iškilųjų solistų M. ir V. Momkų koncertą, š.m. lapkričio mėn. 4 dieną, 5 val. p.p. Lietuvių klubo salėje, Floridoje.

Kviečiami visi ne tik vietiniai lietuviai, bet ir iš tolimesnių vietovių. Nepraileiskime šios taip retos progos išklausti puikaus solo ir duetų koncerto, o BALF'o skyrius bus jums dėkingas.

V. B.

PAPIGINTAS VAIDINIMAS

Pirmaujantis Goodman teatras Chicagoje, 200 So. Columbus Dr., šį sezoną kiekvieną vakarą prieš vaidinimą nuo 6 val. v. parodys tos dienos bilietus už pusę kainos.

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
 166 East Superior, Suite 402
 Valandos pagal susitarimą
 Tel. – 337-1285

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
 • Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šėštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūdra. Nesunaudoto straipsniū nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
 2636 W. 71st Street
 Prilma trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais.
 Susitarimui skambinti 436-5566

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 SPECIALYBĖ – VIDIAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
 (Augliai nuimami ofise)
 Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
 2434 W. 71 Street, Chicago
 Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
 Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
 Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
 SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOGINĖS LIGOS
 CRAWFORD MEDICAL BUILDING
 6449 So. Pulaski Road
 Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
 2655 W. 69 St.
 Tel. 776-9691
 pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
 penkt.: 1-3 v. p.p.
 3900 W. 95 St.
 Tel. 422-0101
 Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

JOKŠA
 VAIKŲ LIGOS
 6441 S. Pulaski Rd.
 Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
 KOSMETINĖ CHIRURGIJA
 Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos
 Nechirurginis išsiplėtimų venų ir hemoroidų gydymas
 5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
 Valandos pagal susitarimą
 Penkt., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus
 Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvis gydytojas
 3925 West 59th Street
 Val., pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val vak.
 Treč. ir šėšt. uždaryta

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 1443 So. 50th Ave. Cicero
 Kasdien 1 iki 8 val vak
 išskyrus treč. šėšt. 12 iki 4 val popiet

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
 PROSTHODONTICIS – karūnelės, titeliai, plokštėles ir bendroji praktika
 2659 W. 59 St. Chicago
 Tel. 476-2112
 Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
 SPECIALISTĖ
 MEDICAL BUILDING
 3200 W. 81st Street
 Ofiso tel. RE 7-1168;
 Rezid. 385-4811

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDIAUS LIGOS
 2454 W. 71st Street
 434-2123
 Pirm. 2-7, Antr. ir ketv. 9-12, Penkt. 2-7

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 4255 W. 63rd St.
 Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
 7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652
 Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
 6132 S. Kedzie
 Chicago, IL 60629
 Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
 SURENDER KUMAR, M.D.
 Širdies ir Kraujagyslių Ligos
 Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS – CHIRURGIJA
 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
 Tel. 925-2670
 1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
 Tel. 742-0255
 Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
 8104 S. Roberts Road
 1 myliai vakarus nuo Harlem Ave.
 Tel. 563-0700
 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
 OPTOMETRISTAS
 Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
 2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
 Val. pagal susitarimą. Uždarvta 5-19

DR. RAMA, M.D.

Specialybė – Chirurgija
 2454 West 71st Street
 Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
 Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
 2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
 Tel.: 436-0100
 11800 Southwest Highway
 Piles Heights, Ill. 60663
 312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
 2656 W. 63rd Street
 Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
 Šėšt. pagal susitarimą
 Ofiso tel. 776-2880, fėz. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.

KARDIOLOGĖ
 2454 W. 71 Street
 Tel. 434-6777
 Valandos pagal susitarimą

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
 Kalbame lietuviškai
 6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
 Valandos pagal susitarimą
 Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS

SPECIALISTAS CHIRURGAS
 Priklauso Holy Cross ligoninei
 2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
 Kalbame lietuviškai
 Val. pagal susitarimą pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

PLANAI IR KLIŪTYS

„Persitvarkymas – tai mūsų vadaus reikalas. Jį pagimdė vidiniai mūsų šalies poreikiai. Tai ne išmonė, ne koks nors keistas sumanymas žmonių grupės. Ne, gyvenimas mus atvedė prie persitvarkymo... Tačiau mūsų visuomenė turi daug problemų. Yra politinio proceso, mūsų demokratijos raidos problemų. Yra problemų socialinėje sferoje, ekonomikoje. Yra problemų ir dvasinėje sferoje, dorovės ir moralės sferoje. Persitvarkymas turi išspręsti, panaikinti šias susikaupusias problemas, prieštaravimus, suteikti socializmui antrąjį kvėpavimą liaudies labai socialistinių vertybių pagrindu“.

Šiuos žodžius pasakė M. Gorbačiovas IX.29 Sverdlovo salėje Kremliuje, priimdamas didelę grupę (365 asmenų) Prancūzijos visuomenės atstovų („Iniciatyva – 87“), kurių tarpe buvo daugybė žymių asmenų, valstybininkų, parlamento narių, valdžios žmonių, o taip pat komunistų partijos vadovai ir netgi vyskupas Jose Roseje. M. Gorbačiovas taip pat pasakė užbaigęs rašyti knygą apie persitvarkymą ir naują sąsą, kas jau atlikta ir nusakyti tolimesni planai. Esą per nepilnus dvejus metus daug kas padaryta ekonominėje, organizacinėje srityje, nemaža nuveikta laisvėjimo keliu.

Pasikeitimai ryškūs – pastebi ir Vakarų Europos spauda ir drauge nurodo kliūtis, kurias sutinka „persitvarkymo“ programos vykdytojai.

Nurodoma, kad paskelbus reformas ir vykdant didžiulį darbo žmonių spaudimą, šiek tiek padidėjusi gamyba, tačiau yra sričių, ypač mašinų gamyboje, kur sumažėjusi ir dar krizanti. Pablogėjusi ir finansinė būklė, atsiradęs devyzių trūkumas. Tai aiškina naftos kainų kritimą pasaulinėje rinkoje. Neatsiradę ir daugiau butų, o pastatius naują namą – butų vis dar laukia didžiausia eilė prašytojų, tačiau, kaip pastebi vilniškė spauda, neretais atvejais protekcijų ir kyšių keliu butą gaunasi „pirmasis eilėje be eilės“.

Buvę panaikinta 60,000 įvairių įsakų, kurie biurokratijos būdu paralyžavę žmonių bei įstaigų darbą, tačiau šių įsakų panaikinimas nepalietęs nei valdžios, nei KGB institucijų. Vadinasi, saugumas ir toliau lieka visagalis.

Patys Sovietų ekonomistai pranašauja, kad dėl staigų persitvarkymų galinti atsirasti infliacija, o bedarbių skaičius padidėsias ligi 20 milijonų, kas išsuktų ekonominio gyvenimo chaosą.

Tam tikra prasme neįgiamai veikia ir valdžios puoselėjamas blaivybės sąjūdis. Sumažinus alkoholio gamybą ir labai apribojus jos pardavimą, vėdros butelis virstas „aukso valiuta“, panašiai kaip buvo karo ir pokario metais. Labai išplitęs ir naminės gaminimas. Apie tai vilniškė „Šluota“ (Nr. 15) rašo, kad įvykęs didysis komunalinių butų ir kaimo girių suartėjimas. „Penkerių metų naminės degtinės gaminimo planas su kauptu įvykdomas per vienerius metus“. Esą kauniečiai degtinę pasigamina netgi darbo metu, per pietų pertrauką, nusipirkę cukraus ir jį sumaišę su mielėmis ir džiovinta uona. „Šluota“ dar pastebi: „Sako išsaina toks šamarliaukas, jog lyg kirviu nuo koto verčia“.

Visoje Sovietų Sąjungoje buvo ir tebėra daugybė valdininkų-biurokratų įstaigose, ku-

rių dauguma praktiškai neturi darbo. Buvo „prigriebti“ ir jie. Bet kaip visa tai yra praktikoje, gražiai parodo „Šluota“ šiomis eilutėmis: „Skyriuje gerokai pakilo darbo atmosfera. Vykdydami asmeninius persitvarkymo planus, Algis ir aš sumažinome šachmą, partijų nuolat tipindami ir tualetą parūkyti, rausteleja ir droviai pasiskundžia negaluojuoti viduriai. Milda ir Matilda, pasizadėjusios mažiau ekskursuoti po parautuves, kasdien ilgokai užtrunka derinimo valdyboje, nors lig šiol neaišku, ką ir su kuo jos derina. Dėl persitvarkymo pradžioje nuskaustu 30 rublių baudomis Augis ir Kestas nešiojasi prie širdies ne tik plokščią buteliuką, bet ir muškato riešutinę. Anekdotus pasakojame nekeldami galvų nuo popierių... Trumpai tariant, mūsų skyriuje vis gražėja stiprios drausmės ir geros tvarkos fasadas“.

M. Gorbačiovo neramina ir sovietinių rusų p. vergtų tautų judėjimas. Štai svarbesni jo valdymo laikais įvykiai: kazakų demonstracijos Taškente, pabaltiečių demonstracijos Taline, Rygoje ir Vilniuje, kur dalyvavę iš viso apie 12,000 asmenų. (Tokį skaičių nurodė „Der Spiegel“). Kyla masinis judėjimas prieš karą Afganistane, Aschabaze be valdžios leidimo susikūrusi karių, kovojusių Afganistane, sąjunga. Didelė grupė asmenų reikalavo leidimo pastatyti paminklą Stalino aukoms. Spaudoje pasirodė reikalavimų, kad būtų viešai skelbiamas karinis biudžetas, kaip yra demokratiniuose kraštuose. Pasisakoma prieš per didelį apsiginklavimą, o „Literaturnaja gazeta“ rašė, kad mobilizuoti karinei prievelei studentus esanti trumparegystė ir kvailumas.

M. Gorbačiovas daug dėmesio skiria jaunimui ir nori jį pritraukti „perestroikos“ vykdytojais. Tačiau tai jam nesklandžiai vyksta. Nūdienis Sovietų jaunimas mažai domisi komunizmu, komjaunimu, partinėmis teorijomis, ateizmu ir reformomis. Jam daugiau rūpi gera draugystė, mados, džinsai, rock muzika, video, stereo, kosmetika, seksas, šokiai, be to, plintąs alkoholis, narkotikų vartojimas ir net homoseksualizmas. O Maskvos kabaretinis dainininkas Švaneckis šitai uždainavęs: „Mes dabar turime ką skaityti, galime daug ką matyti, tačiau vis dar neturime pakankamai ką valgyti ir kuo apsirengti“. Patys komunistų vadai teigia, kad trečdalis jų jaunimo neturi komunistinės dvasios.

Iš kitos pusės, kyla reikalavimas nuimti laišku, telefono, knygų, laikraščių cenzūrą. Vis daugiau kyla balsų, kad būtų suteiktos žmogaus teisės bei laisvės, įskaitant religijos laisvę. „Der Spiegel“ rašo, esą pastaruose metu net penkiose Galicijos (Ukrainoje) vietovėse apsi-reiškusi Švč. M. Marija. Jos apsi-reiškimas stebėję pusę milijono gyventojų. Bet kai jie pradėjo kitiems apie apsi-reiškimus pasakoti, buvę milicijos sulaukomi ir baudžiami pinigineis baudomis. „Maskovskaja Novostis“ laikraščių juos energingai gina. Iš viso „persitvarkymas“, nors atneša nemažą laimėjimų, sutinka ir daugybę kliūčių.

b. kv.

VISUOMENINIS PAL. JURGIO MATULAIČIO VEIDAS

V. BAGDANA VIČIUS

Jurgis Matulaitis yra mūsų visuomenei jau pristatytas kaip pamaldus žmogus. Tą jo bruožą yra sustiprinęs jo paskelbimas palaimintuoju. Tačiau teisingai yra pasakęs Šv. Ignas Lojola viename savo laiške vienam jėzuitų vyresniajam, kad Dievas kartais myli numybe kitus dalykus labiau negu mūsų malda (Geistliche Briefe, red. Otto Karrer ir Hugo Rahner, 1942 m., Benzinger, Koeln, 163 psl.).

Šis pasakymas savo labai gerą tikrovę randa Jurgio Matulaičio veikloje. Šalia to, kad jis buvo pamaldus žmogus ir vienuolyno gyvenimo organizatorius, pirm to ir net virš to jis buvo žmogus, kuris suprato visuomeninio gyvenimo problemas ir darė daug pastangų tas problemas moksliskai išsiaiškinti ir stengėsi su tomis problemomis supažindinti kitus, kad jie tu problemų nepraleistų negirdomis. Jis pats nesiveržė socialinio mokslo mokyti iš socialistinio nuostikimo sociologo profesorius Liudviko Krzywickio. Tam tikslui jis suorganizavo grupę žmonių iš Varšuvos vadovaujančių katalikų ir pats buvo uoliausias jų studentas. Čia išmokta mokslą jis rūpestingai stengėsi perteikti Lenkijos ir Lietuvos visuomenei, organizuodamas socialinius kursus ir skaitydamas pasakaitas Petrapilio dvasinėje akademijoje.

Dėl to ir dėl kitų priežasčių,

kaip vėliau pamatysime, verta susipažinti su visuomeniniais Jurgio Matulaičio raštais. Šie jo raštai padės mums palaimintajame Matulaityje atrasti tokį žmogų, kuris daugelio net jo gerbėjų nėra atrastas. Šiam supažindinimui paimkime jo studiją, paskelbtą Kaune 1909 metais žurnale „Draugijoj“ 31-32 numerioje, liepos - rugpjūčio mėnesių 327-350 psl. Studija yra pavadinata „Trumpas išsiaiškintimas šių dienų socialinio klausimo“.

Ne socializmas kaltas už socialinio klausimo buvimą

Labiausiai nelaukta tiesa, su kuria susitinkame skaitydami Jurgio Matulaičio studiją, kad jis nekaltina socializmo už tai, kad šiais laikais yra plačiai iškilęs socialinis klausimas. Jis tiesioginiu būdu pasisako prieš tuos, kurie kovą su socializmu laiko priemone nugalėti socialinems negerovėms. Jie „mano, kad socializmas esąs priežastimi visokių subruzdimų, apsi-reiškiančių šių dienų visuomenės gyvenime. Tai ne tiesa“ (328 psl.).

Ir Matulaitis randa reikalo tai dar pakartoti, kai skatina, kad per siaurai į kylančias visuomenines negeroves nebūtų žiūrima. Per siauras požiūris yra tas, kai socialinių negerovių kilmę primetama socializmui.

„Ne dėl socialistų pakurstymų atsirado tūli negalavimai visuomenės kūne, bet dėl tų negalavimų atsirado ir plinta socializmas“ (328 p.).

Toliau mes pamatysime, kaip Matulaitis kildina socialinio klausimo buvimą ir kokia yra jo prigimtis. Labai ryškiai Matulaitis supranta šios problemos aktualumą. I socialines problemas Matulaitis žiūri kaip į tokį visuomeninį uždavinį, kuris mūsų laikais iškyla ir nuo kurio sprendimo dalyvavimo nėra laisvas joks žmogus. „Kiekvienas pilietis privalo pažinti ir suprasti tą klausimą ir pažinęs prisidėti, sulig savo išgalėmis, prie jo sprendimo“ (327 p.).

Kas yra socialinis klausimas

Atsakydamas į klausimą, kas yra socialinis klausimas Matulaitis išsena iš konkrečių apraškų, kaip šis klausimas kyla. Šis klausimas nėra tas pat, kas visuomenės mokslas. Taip pat jis nėra tas pat, kas ekonomijos mokslas. Tai yra atskirų visuomeninių vargų arba trūkumų mokslas. Matulaitis atskirai sustoja prie tų trūkumų, kurie sudaro socialinio klausimo objektą. Pirmoje eilėje tai yra darbininkų atlyginimo klausimas. Svarbu yra visuomenei, kad darbininkai gyventų pasiturintai. Socialinis klausimas kyla amatininkų ir smulkių pirklių reika-

lu. Matulaitis kreipia dėmesį į tai, kad smulkiam pirkliui sunku išsilaikyti prieš stambaus prekybininko kapitalą.

Trečioje vietoje Matulaitis kreipia dėmesį į moters klausimą. I šį klausimą, pasak jo, tenka žiūrėti iš dviejų skirtingų pusių. Iš vienos pusės reikia pagelbėti moteriai, kad jai nereikėtų eiti uždariauti, aplėdžiant savo šeimą. Bet iš kitos pusės Matulaičiui rūpi moterys, kurios ilgus metus besimokiusios ir besilavinusios neranda šių dienų visuomenėje atitinkamos dirvos, kurioje galėtų pasireikšti (329 p.).

I socialinį klausimą įeina ir ūkininkų reikalai. Ūkininkų problema kyla taip pat sudėtingu būdu. Vieni ūkininkai turi žemės per mažai, kad galėtų ūkiškai išsilaikyti, o kiti ūkininkai yra paskendę skolose, apsiliviję ūkininkavimu ir meta ūkininkavimą.

I socialinį klausimą įeina ir išsilavinusio proletariato problema. Žmogus, ilgus metus mokėsis ir varges besimokydamas, užbaigęs mokslą neturi kur dėtis. Neradęs sau vietos visuomenėje, jis persiima visuomenės neapykantą. Tai be abejo aštrina socialinį klausimą. Šalia šių pagrindinių problemų socialinį klausimą kelia siauresnės problemos, kaip beturčių, ligonių, alkoholių ir ištvirkėlių aprūpinimas.

Pasak Jurgio Matulaičio, visi šie klausimai tarp savęs rišasi. I šias visas apraškas jis žiūri kaip į visuomeninių ligų apraškas. Tačiau, kaip vėliau matysime, į patį šių socialinių problemų kilimą jis sugebės žiūrėti ir kaip į pažangos aprašką.

Socialinių klausimų kilmės istorija

Norėdamos rasti priemonių Noredamas rasti priemonių gelbėti žmonių iš socialinių negerovių, palaimintasis Jurgis Matulaitis nesiima kokių greičiausių priemonių, kaip organizavimo prieglaudų vargstantiems ar skelbimo streikų. Jis nori pats pirmiau suprasti, koks žmonių gyvenimo reikšins jam turi rūpėti. Dėl to jis ima studijuoti žmonių ūkinio gyvenimo istoriją.

Jis iš sykio pastebi, kad ūkininkavimo formos keičiasi. Tačiau į žmonių raidą savo pragyvenimo priemonių pasigaminimo srityje jis žiūri kaip į žmonių tobulėjimo aprašką. „Ūkininkavimo priemonių tobulėjimas parodo, kaip žmonės kilo aukštin, kodėl jie šiandien turi tiek reikalavimų ir kodėl jie jaučiasi nelaimingais, jei jų negali patenkinti“ (330 p.).

propagandistai tyčiojosi iš amerikiečių, atseit, kaip jie vaikosi dolerį. Mano patyrimo niekas taip ciniškai nesivaiko dolerio, kaip tie patys komunistai.

Todėl iš kiniečių pusės buvo suprantama, kad jie mus vertiau vežė į kilimų dirbtuvę negu į Yu sodą. Kiek jie iš mūsų grupės pasipelnė, nežinau, nes neatsileidus pykčiui aš vaikščiojau daugiau po gatvę negu po fabriką, tačiau mačiau sukrautus kalnus suvyniotų kilimų su Amerikos ir Australijos adresais ir mačiau, kaip mūsų ponios pirkto pėdos didumo kiliminius kvadracukus. Ką jos su tais lapeliais žadėjo daryti, liko neaišku.

Grįžtant į viešbutį, mes visai nelaukiai patekom į nepaprastai įspūdingą sceną. Autobusas įvažiavo į Nanking gatvę – Šanchajaus prekybinį centrą. „Kaip matote“ pradėjo aiškinti vadovas, „čia nėra dviračių, po pietų jų gatvės dalis atiduodama pėstiesiems“. Kinijos miestuose didesnės gatvės visur susidėjo iš šalių gatvių, dviračių zonos ir vidury autobusų tako. Dabar mūsų autobusas važiuo tuo taku per tikrą žmonių jūrą. Mėlynais rūbais žmonės slinko glausdamiesi vienas prie kito, užpildydami šaligatvį ir dviračių taką taip tirštai, kad atrodė, jog jei lietus lytų, šaligatvis liktų sausas.

Važiavom per daug kvartalų ir visą laiką skyrėm kelią per tą banguojančią ir tekančią mėlynų žmonių srovę, bent 10 metrų platumą abiejose gatvės pusėse. Žiūredamas į tą vaizdą, tikrai galėjai pajusti, kad Kinijoje gyvena bilijonas žmonių. Ir vis tie žmonės atrodė tokie bevardžiai, suvienodinti, kai ir jų rūbai, tikra simboliška komunistiniu terminu – „masė“. Sunku buvo tikėti, kad kiekvienas iš tų žmonių, trokštantis, ieškantis, mylintis, o gal ir kenčiantis individas. Kiekvienas kitoks, nepasikartojantis visam pasauly.

(Bus daugiau)

Lietuvių būrys laukia Vatikane šv. Mišių

ORIENTAS LIETUVIŠKOMIS AKIMIS

RIMVYDAS SIDRYS

13

Prisiminiai gražiuosius Suzhou sodus ir pasijutau lyg kas būtų gyvenimo dalį iš manęs pavogęs. Bandžiau kelti maištą, pranešiau vadovui, kad Yu sodą aš ir Giedrė apžiūrėsim patys, tik tegu mus prie jo išleidžia ir duoda kiniškai parašytą mūsų viešbučio adresą. Deja, vadovas vis šypsodamasis paaiškino, kad mes jau esam per daug nuo sodo nutolę ir nebūtų praktiška grįžti.

Taigi gražią, saulėtą popietę praleidom dirbtuvė, žiūrėdami, kaip susirietusios kinietės mezza kilimus. Iš kiniečių pusės žiūrint, tokia dienotvarkė buvo visai suprantama, kiekvienas toks sustojimo mūsų šeiminkams atnešdavo daug dolerių. Mūsų grupės moteriškoji pusė susidėjo vien tik iš kompulsyvių pirkėjų. Po kiekvieno komercinio sustojimo mūsų ponios grįždavo į autobusą apsikrovusios pirkiniais. Pirkdavo jos viską, kas tik būdavo parduodama – jado blūdėlius, statulėles, suvyniojamus paveikslus, įremintus paveikslus, bliuskas, rankšluosčius, pinigines, albumus, o kelionei įpusėjus visos pirkto lagaminus pirkiniais sudėti. Pro kai kuriuos pirkinius tikrai buvo sunku praeiti, šilko dirbiniai, kašmiriniai megztiniai, moteriškos piniginės buvo pardavinėjami juokingai žemomis kai-

nomis. Puikūs šilkiniai kaklaraiščiai ėjo už pusantro dolerio.

Ponios viena kitą ramino, kad grįžtant iš Hong Kongo amerikietišku lėktuvu, nebus griežtos svorio kontrolės. Mūsų su Giedre tai negalėjo daug paguosti, iš Kinijos mes dar žadėjom skristi į septynias Azijos ir Pacifiko valstybes ir lėktuvinė 20 kilogramų svorio riba buvo griežta mūsų pirkinių cenzūra.

Jau kelionės pradžioje aš ėmiau įtarti, kad mūsų ponios iš visos Kinijos svarbiausia ir idomiausia vieta buvo dolerinės krautuvės. Greit pačius ponios tai įrodė. Suzhou mieste, važiuojant autobusu, draugas Miau pareiškė, kad turim valandą iki vakarienių ir per tą valandą galim arba apžiūrėti vieną pagodą, arba nueiti į dolerinę krautuvę. Matyt, užsikrėtęs demokratijos bacilomis, draugas Miau pasiūlė mums balsuoti. Aš, nors stebėdamasis, kad dar gali būti toks klausimas, susukau – „pagoda“, ir buvau apstulbtas, kai mano ir kitų pagodininkų balsus užgožė griausmingas sopranų ir altų choras – „Friendship store!“ Taigi mūsų grupė susigrūdė į mažiukę krautuvę, kur visi net negalėjom sutilpti. Mes su Giedre tą valandą praleidom vaikštinėdami po turgas.

O krašto šeiminkai viską darė, kad tik daugiau sukurstytų mūsų ponių pirkinėjimo aistras. Kiekvienam mieste buvo dolerinės krautuvės, kiekvienam fabrike ar dirbtuvė, kur mes buvom priversti lankytis, buvo jų dirbinių krautuvė. Prie kiekvienos krautuvės kampo buvo prisiglaudus banko kontora, kur galėjai iškeisti savo dolerius į yuanus. Kiekviename mūsų viešbuty, išskyrus vieną, buvo dolerinės krautuvės poskyris ir banko kontora ir jie buvo atidaryti iki 11 valandos vakaro. Žodžiu, tik pirk ir tik keisk dolerius.

Teko skaityti, kaip Laurinčiukas ir kiti Sovietu

Danutė (Čepaitė) ir Arūnas Pabedinskai

DAINAVA, DAINAVA

Kiek daug lietuviško jaunimo, ypač ateitininkų Dainavos stovykloje susipažino ir sukūrė lietuviškas šeimas. Vasaros metu ir per Kalėdų šventes susipažinimas iš Amerikos iš Kanados ir kitų kraštų. Danutė su Arūnu irgi susipažino Dainavoje ir šiemet pavasarį sukūrė lietuvišką šeimą. Jų moterystę palaimino Toronto lietuvių Prisikėlimo bažnyčioje klebonas kun. A. Simanavičius, koncelebruojant

kun. Eugenijui Jurgučiai ir kun. Gaidai gegužės 16 dieną. Jaunąją prie altoriaus lydėjo tėvelis dr. S. Čepas ir pabroliai: Andrius Pabedinskis, Vytautas Pabedinskis, Rimas Čepas, Saulius Šoliūnas, Erikas Vasilaiškas ir pamergės: Laura Zarinė, Marija Pabedinskaitė, Dana Dirmantaitė, Rūta Kuraitė ir Bernadeta Abramaitė. Jaunasis Arūnas Pabedinskis 1986 m. baigė University of Il-

linois, Urbana - Champaign Chemical Engineering ir šiuo metu magistra iš Chemical Engineering. Jaunoji Danutė Čepaitė 1986 m. baigė University of Toronto Human Biology ir šiuo metu mokosi Diagnostic Cytology Toronto Institute of Medical Technology.

Abu nuo jaunų dienų aktyvūs ateitininkai, abu baigė lietuvių šeštadienines mokyklas. Arūnas Donelaičio, Chicagoje, Danutė - Maironio Toronte. Abu šoka lietuvių tautinius šokius: Arūnas „Spindulio“ šokių grupėje, Danutė „Gintaro“ šokių grupėje.

I vestuvių puotą kuri vyko Toronto parapijos salėje, susirinko abiejų jaunųjų tėveliai, broliai, dėdės, giminės ir daugybė pažįstamų svečių. Atvyko ir bočiai: inž. K. Pabedinskis iš Chicago ir Kapačiai iš Bostono. Sveikino jaunuosius Danutės tėvelis savo ir šeimos vardu, Arūno bočius Pabedinskų giminės vardu. Jaunimo vardu sveikino ir vestuvės pravedė dr. Aras Žlioba ir Zita Prakapaitė.

Prisiotinę skoningai pagamintų valgių ir pasišokę apie vidunaktį užsiminiau dr. A. Lukienai (pas Lukus nakvojau), ar ne laikas susiprasti ir važiuoti nakvynėn. Palauk, dar puota nesibaigia ir įveda į gretimą salę. Dieve tu mano! Pristatyta pilna salė stalų apkrautu pragačiais, napoleonais, raguoliais ir kitais skanumynais.

Dr. Aldona sako, jei tu Bubulienės paruošę skanumynų puotos užbaigai nėra - tai ne vestuvės.

Rodos ir mes Chicagoje nebologai puotaujame, bet tokių dalykų nesu matę. Po vestuvių kelionę jaunieji pasirinko Jamaiką. K.P.

Seattle, Wash., burmistras Charles Royer įteikė „Spirit of Liberty“ pažymėjimą Inai Bertulytė-Bray, Seattle Lietuvių Bendruomenės pirmininkei.

SEATTLE VISUOMENĖ PAGERBĖ INĄ BERTULYTĖ-BRAY

Rugsėjo 19 d. Seattle miesto centro aikštėje 800 įvairių tautybių nauji ateiviai gavo Amerikos pilietybę, apeigose dalyvaujant Washington valstijos Seattle miesto bei daugelio organizacijų pareigūnų. Iškilmių metu Seattle Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Ina Bertulytė-Bray buvo viešai pagerbta, apdovanota „Spirit of Liberty“ („Laisvės dvasios“) pažymėjimu ir Seattle burmistro Charles Royer iškelta šviesiu pavyzdžiu naujiems piličiams.

Pasipuošus tautiniais rūbais, I. Bertulytė-Bray iš burmistro rankų priėmė „Spirit of Liberty“ pažymėjimą. Savo kalboje ji pasisakė, kad atstovauja visiems Seattle lietuviams ir priima laisvės pažymėjimą jų vardu, savo tėvų vardu ir vardu visų lietuvių, kurie naujame krašte darbuojasi išlaikymui lietuviškos ir gimtojo krašto atminimui. Ji toliau skatino naujų piličių džiaugtis savo nauju kraštu ir branginti laisvę, didžiulius savo praeitimi, dirbti savo kultūros išlaikymui ir tautos labui.

I. Bertulytė-Bray dar atkreipė

Kad netaptume „nudzūvusia šaka“, paremkime jaunimą besiruošiantį testį mūsų darbus.

Tad nuoširdžiai kreipiamės į Jus su paramos prašymu, kad galėtume pilnai įgyvendinti šį iššūkių ateičiai taip svarbų įvykį. Iš anksto dėkojame už Jūsų dėmesį ir auką.

Čekius rašyti: „Lithuanian World Youth Congress“ vardu ir siųsti: Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, 5620 S. Claremont Avenue, Chicago, IL 60636.

VI PLJK Šiaurės Amerikos Lėšų Telkimo Komitetas

klausojų dėmesį į Seattle burmistro žmonos Rosanne Royer veiklą: jugoslavų kilmės, R. Royer domisi etniniu išlaikymu, ji prieš kiek metų sukūrusi Seattle miesto visų tautybių bendrą organizaciją - Ethnic Heritage Council, kuriai priklauso ir Seattle Lietuvių Bendruomenė.

I. Bertulytė-Bray baigus savo jaudinančią kalbą, Irena Blekytė-Johnson, taip pat pasipuošusi lietuviškais rūbais, pribėgo prie scenos ir įteikė Inai didžiausią puokštę gėlių, šiuo būdu pareiškė Seattle lietuvių gilia pagarbą bei pasididžiavimą savo puikia pirmininke.

Liečiant šią šventę, Inos Bertulytės-Bray šeimos istorija buvo plačiai aprašyta per du „Seattle Times“ laikraščio puslapius rugsėjo 18 d. numerį. Taip pat buvo atspausdinta jos fotografija I. Bray devint tautinių rūbais.

Tuo pat po iškilmių Seattle burmistro namuose įvyko priėmimas surinkti lėšų parremi Ethnic Heritage Council. Priėmimo metu burmistras Royer dar sykį viešai pagerbė I. Bertulytė-Bray. Jis taip pat pareiškė nuoširdžią padėką visoms lietuviškos kepejos, kurios prisidėjo prie saldiųjų patiekalų parūpinimo šiam priėmimui. Devynių kepejų, kurioms vadovavo Zita Petkienė, dėka ant gražiai išpuošto stalo buvo matyti napoleonas, ragaišis, krustai bei kiti įvairūs lietuviški skanėstai, kuriais gardžiovosi 150 žmonių. Nors priėmimo pritrūko kitokio maisto, bet lietuvių gausiai parūpintais pyragais stebėjosi ir gėrėjosi visi dalyviai. Dar ir burmistro šaldytuve palikome kelias porcijas napoleono.

Tą dieną buvo daug kuo Seattle lietuviams pasididžiuoti!

PADEKA

Mano nuoširdžiausia padėka mieliems Tėvams Jėzuitams, suteikusiems visokeriopą pagalbą mano vyrui Julijui, man patekus netikėtai ir skaudžiai į ligoninę. Mane aplankiusiems: tėvui A. Saulaičiui, tėvui J. Borevičiui, tėvui K. Raudeliūnui ir tėvui V. Gutauskui.

Dėkoju seselei Bernardai SSC, ses. Teresei Papšytei SSC, D. Petrutytei, dr. V. ir A. Taurams, M. Barienei, dr. E. Repšienei, dr. L. Šului ir visai jo šeimai, A. ir I. Regiams, R. Tolienei, P. Vaicekuskams, V. ir E. Danėnams, Baltic Bakery Algiiui ir Vytaui Ankams ir jų šeimoms, Cilei Kinčinatei, A. Rumšai, St. Bučmiui, A. Žemaitytei, A. Rimšai, J. ir R. Petrauskams, O. Radauskienei, E. Mikalajūnienei, P. ir V. Matiukams, S. Krakauskui, M. Smilgaitėi, A. Eivams, M. Radzevičienei, I. ir T. Serapinams, J. Radaučiams, Šv. Kryžiaus parapijos lietuvių komitetui ir parapičiams, Draugo dienraščiui ir V.D. Šaulių rinktinei.

Dėkoju visiems iš arti ir toli už maldą ir paguodos žodžius.

Paulina Mačiulienė ir šeima

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Ieškoma
GAILESTINGOJI SESUO (R.N.)
Dirbti naktimis Matulaičio namuose. Geras atlyginimas ir galimybė gyventi vietoje Kreiptis: **Sesuo Bernadeta, Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, Ct. 06260** arba tel. 203-928-7976.

TRUCK DRIVERS
Drivers wanted for steel hauling in Chicago area. 1 year experience with good safety record. Weekly pay, paid vacation and full benefit package available. If you want to be home at night and on weekends, call:
(1)-800-348-6030, Stan.
PLEASE CALL IN ENGLISH.

FOR SALE

Parduodami šaldytuvai, oro vėsintuvai, virtuvės ir valg. kamb. stalai, 2 kilimai, 2 komodos, pečius, oro drėkintuvai, 2 siūti paltai (vyr. ir mot.). Skambinti
737-2245

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% - 20% - 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pasmus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. - GA 4-8654

V.T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured - Bonded
436-6937
Elektras ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

NAMŲ APŠILDYMAS
Išvalau, taisau visų rūšių šildymų pečius ir „space heaters“. Turiu visas atsargines dalis.
A. BANYS
447-8806

ALOYZAS BARONAS
Daiktai kasdieniniai
POEZIJA
Pomirtinis eilėraščių rinkinys, išleido Nijolė Baronienė savo vyro a.a. Alojzo penkių metų mirties sukakčiai paminėti, iliustravo dail. Ona Stankaitytė-Baužienė.
Duotas ir pilnas A. Barono knygų sąrašas.

Kaina su persiuntimu \$6.00
Illinois gyventojai dar prideda 40 ct. valstijos mokesčio.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMA** mieste ir priemiesčiuose Sąjiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX - INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj aplinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašu skambinti ar užėti pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

LOW TAX HOME IN OAK LAWN
4 bdr. custom built. 1 block from St. Catherine. Plaster walls, all oak flrs & wdwork. New roof, alum. gutters & soffit. Hot wtr ht, a/c, full din rm & bsmt, 2 c gar. By owner. \$139,000. 423-6786
CALL IN ENGLISH.

RE/MAX GREIT REALTORS PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

PARDUODAMA SAVININKO
DeLux Georgian mirinis namas
3531 W. 66th Street
Šeši kambariai, 1 1/2 prausyklių. Kaina prieinama - \$47,000.

Vicinity MIDWAY Airport
4 room apt. - enclosed porch, refr. & stove optional, heat & util. incl. - \$350. Phone Algird 8 am to 6 pm
582-8233 after 7 pm **585-3541**.

AUKURAI ir ALTORIAI

Naujas tautiniais metmenimis religiniais ataudais poezijos rinkinys Lietuvos Krikšto sukakčiai atžymėti. Knyga gauname DRAUGE. Kaina - \$5.00, su persiuntimu - \$6.25 - Illinois gyventojai moka \$6.65.

IS THAT YOU LAUGHING, COMRADE?

Algis Rukšėnas

Knygos antrinis pavadinimas: „The World's Best Russian (Underground) Jokes“. Žurnalistas ir rašytojas Algis Rukšėnas, politinės-satyrinės dramos „Posėdis“ pragare ir „Day of Shame“ (knygos apie Simo Kudirkos 1970 m. nepavykusį pabėgimą į laisvę iš sovietinio laivo) autorius surinko kursuojančius anekdotus ir charakteringus juokus, kurie kursuoja Sovietų pogrindyje ir atskleidžia komunistinės sistemos tikrąjį charakterį.
Secaucus, New Jersey: Citadel Press, 1986. Kaina su persiuntimu in USA \$7.90. Illinois gyventojai moka \$8.40.

Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVIAI FLORIDOJE

Miami, Fla.

LIETUVIŲ VEIKLA

Miami lietuviai po ilgesnių atostogų vėl pradėjo savo veiklą klube. Kad mūsų veikla dar pagyvėtų, laukiame sugrįžtančių iš šiaurės.

Tautos šventė

Rugsėjo 13 d. Miami lietuviai atsventė Tautos šventę. Dalyvavo Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, kur vyko pamaldos. Kun. dr. Vincas Andriuska atlikė mišias ir pasakė turiningą gilių minčių pamokslą. Vargonavo Algis Šimkus. Bangos choristės pagaidojo.

Po pamaldų visi rinkosi į klubo salę. Klubo pirm. Elena Jonušienė visus atvykusius į minėjimą pasveikino ir pakvietė Petra Šilą pakalbėti. P. Šilas išskėlė aktualų ir šiuo metu mūsų tautai labai svarbų klausimą. Lawton Chiles įžeidė pabaltiečius ir kitus rytų europiečius sąryšis su Linno išvežimu. Kvietė visus įsitraukti į pasipriešinimą jo galimam perrinkimui.

Pareiškęs savo mintis P. Šilas pakvietė kalbėti atvykusius svečius Rasą Razgaitienę ir adv. Povila Žumbakį. Visi atidžiai išklause ju aktualių pranešimų. Jie išvardino visus OSI apkaltintus lietuvius ir nušvietė kiekvieno dabartinę padėtį. Nupasakojo visas dedamas pastangas jiems gelbėti ir trūkumą lėšų tam tikslui. Daug kas įsigijo tuo klausimu atvežtos literatūros - knygu. Ir lietuvių teisėms ginti suaukojo 1,200 dol. Į minėjimą buvo atsilankę ir kitų kolonijų lietuviai.

Klubo pietūs

Dabar vyksta normaliai kas sekmadienį 3 val. Kviečiame visus, kurie tik atvyks į Miami atsilankyti. Labai laukiami ir artimųjų kolonijų lietuviai.

Rugsėjo 20 ir 27 d., nuolatiniams virėjams dar atostogaujant, pietus virė Pranas ir Marytė Jakaičiai ir Birutė Popeliukienė. Spalio 4 d. juos virė grįžęs Aleksas Zigmantas. Gunda Kodatienė pakalbėjo apie išpildžius iš kelionės po Lietuvą. Toliau klubo pietus gamins nuolatiniai virėjai Linda Gaucienė ir Aleksas Zigmantas.

Kariuomenės šventės minėjimas

Lapkričio 8 d. bus pamaldos Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Mišios bus atlaikytos už savanorius kūrėjus, karius, šaulius, partizanus ir visus žuvusius už Lietuvos laisvę.

Lapkričio 18 d. 1 val., trečiadienį, įvyks Kariuomenės šventės minėjimas lietuvių klubo salėje. Programoje trumpa paskaita, meninė dalis ir moterų šaulių gaminti pietūs. Kviečiami aplinkinių ir Miami lietuviai minėjime dalyvauti.

Koncertas

Miami apylinkės Lietuvių Bendruomenė švenčia 5 metų sukaktį. Ta proga lapkričio 22 d. lietuvių salėje ruošia koncertą. Dainuos iš Chicago atvykęs sol. Algirdas Brazis. Kviečiami visi atsilankyti.

Iškeliavo amžinybėn

Rugsėjo 29 d. mirė Miami klubo narė Veronika Kraševskienė. Gyveno Surfside, Fla., drauge su savo globėjais Kasparu ir Stefanija Radvilais, kurie ja nuoširdžiai rūpinosi ir prižiūrėjo iki paskutinės dienos. Palaidota Chicagoje. Ji buvo dosni aukotoja ne tik vietinėms organizacijoms, bet ir visiems svarbiems lietuviškiems reikalams. Miami lietuviai jos pasigės. Liūdi drauge su jos globėjais ir kt. giminėmis.

Gunda K.

INVESTUOKIM I ATEITĮ

Kas ketveri metai turime puikią progą patikrinti išeivijos jaunimo tautinį sąmoningumą ir ateities veiklos užsimojimus lietuviškos išlaikymui ir laisvės kovai. Tai sužinome per Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresus, į kuriuos suvažiuoja jaunosios kartos atstovai iš viso pasaulio. Jaunimo Kongresas yra svarbi priemonė ne vien tautinio sąmoningumo egzaminus praveisti, bet ir paruošti ateičiai išeivijos vadovus.

Ką Jaunimo kongresai duoda? • Ugdė bendruomeninio nusi-teikimo vadovus; daugelis buvusių kongresų atstovų jau dabar užima svarbias pareigas visuomeninėje veikloje.

• Papildo Lietuvai laisvės siekiančiųjų eiles.

• Stiprina jaunimo tautinę savimonę ir išpareigojimą.

• Sudaro galimybes jaunimui reikštis lietuviškos ir laisvės kovos darbe tarptautiniu mastu.

• Stiprina įvairių pasaulio kraštų lietuvių jaunimo ryšius.

• Papildo jaunimo lituanistinės žinias.

• Jungia kartas bendrą idealų siekimę.

• Demonstruoja lietuvių tautai laisvės ir nepriklausomybės idealų gyvybinę reikšmę ir jaunimo pasišventimą tam.

Australijoje įvykstantis jau šeštasis Jaunimo Kongresas, kurį ruošia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, turi apie ketvirtį milijono dolerių samata. Pagrindinė finansinė našta tenka Australijos lietuviams. Gi vieno užsienio atstovo išlaidos viršys 2000 dolerių. Šiaurės Amerikoje turime surinkti bent 50,000 dolerių, be kurių nebus įmanoma į kongresą nusiųsti ekonominiai silpnosio Pietų Amerikos kraštų jaunimo ir kai kurių Europos kraštų atstovų.

Vasaros stovykla Šiaurės Chicagos lietuvių gyvenvietėse. Iš kairės: Rytas Vygant, Karolis Užgiris, Irutė Masilytė ir Dana Stelmokaite.
Nuotr. A. Vygantienės

MŪSŲ KOLONIJOSE

Union Pier, Mich.

METINIS DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Jau 26 metai, kai, rudens sulaukus, Union Pier Lietuvių draugija, rugsėjo mėnesį baigus savo metinę veiklą, tolimesnės veiklos gaires aptarti ir kitai kadencijai draugijos valdybą išrinkti šaukia metinį narių susirinkimą. Toks gausus savo dalyvių skaičiumi susirinkimas šiais metais buvo sušauktas rugsėjo 25 d. Union Pier Gintaro vasarvietės valgykloje.

Tą dieną 4 val. p.p., sveikindamas susirinkusius dr-jos narius ir linkėdamas visiems darbingos nuotaikos, 26-ji Union Pier Lietuvių draugijos metinį narių susirinkimą atidarė dr-jos pirm. E. Vengianskas. Buvo perskaitytas tėvynės prisiminimas ir tylos bei susikaupimo dvasia buvo prisiminti ir pagerbti per 1986-87 metus mirę keturi dr-jos nariai a.a. J. Vedegys, A. Laisvėnas, M. Vitkienė ir G. Bukovienė. Toliau buvo susirinkimo prezidento sudarymas. Susirinkimui pirmininkauti kviečiamas V. Bigelis, sekretoriauti S. Kasnickienė. Priėmus dienotvarkę buvo dr-jos valdybos pareigūnų veiklos apyskaitiniai pranešimai.

Pirm. E. Vengianskas savo pranešime aptarė 1986-87 m. valdybos sudėtį bei jos atliktus darbus. Nurodė, kad kadencijos metu dr-jos veikla buvo gyva, valdyba turėjo 11 posėdžių, buvo sušaukti 3 narių susirinkimai, žiemos sezono metu sėkmingai suorganizuotos ir pravestos nariams 5 vakaronės. Surengti 1987-ji Naujųjų metų sutikimo, Užgavėnių blynų ir dr-jos 25 metų veiklos sukaktuvių minėjimo renginiai. Dr-jos narių susirinkimuose ir žiemos vakaronių metu buvo paminėtos Lietuvos kariuomenės atkūrimo, Klaipėdos krašto atdavimo, Vasario 16-sios ir Motinos dienos metinės sukaktys. Organizuotai dalyvauta Beverly Shores Lietuvių klubo Vasario 16-sios minėjime, klubo vasaros gegužinėje ir metiniame bankete. Sėkmingai suorganizuota ir pravesta Mišauskų sodyboje dr-jos vasaros gegužinė. Kadencijos metu išleistas 3 Union Pier Lietuvių draugijos 24 puslapių iliustruoto Biuletenio laidos, kuriose atitinkamais straipsniais, nuotraukomis ir veiklos apžvalginė medžiaga dr-jos svarbesni pasireiškimai buvo atžymėti. Vasario 16 d. proga, „New Buffalo Times“ buvo išspausdintas anglų kalba straipsnis ir reprezentacinė lietuvių pasipuošusių tautiniais rūbais didžiulė nuotrauka buvo atspausdinta. Apie Union Pier Lietuvių dr-jos veiklos pasireiškimus, korespondencijomis ir straipsniais lietuviškos spaudos „Draugo“, „Laisvosios Lietuvos“ ir „Lietuvių Balso“ puslapiuose lietuvių visuomenė buvo informuojama. Spaustuvėje atspausdinti ir knygelės

forma išleisti Union Pier Lietuvių dr-jos įstatai. Jūs gavo 176 dr-jos nariai. Remiantis paskutiniojo metinio narių susirinkimo nutarimu lietuviškiems reikalams, kaip spaudai, radijo programai, šalpos ir veiksmų darbus paremti, išsiųsta daugiau kaip 500 dol. aukų. Dr-jos 25 metų veiklos sukakties proga du dr-jos nariai Algirdas Karaitis ir Antanas Klimavičius už neuilstamą darbą Union Pier Lietuvių dr-jos labui buvo pakelti į garbės narius.

Baigdamas savo pranešimą dr-jos pirmininkas pažymėjo, kad Union Pier apylinkėje lietuviškajai veiklai dr-jos narių entuziazmas buvo gyvas, nuotaikos geros ir, reikia manyti, jos ir toliau, mūsų pavergtos tėvynės Lietuvos labai bus palaikomos. Dėkojo visiems dr-jos nariams savo auka, darbu, talka ir aktyviu dalyvavimu prisidėjusiems prie Union Pier Lietuvių draugijos 1986-87 metų veiklos išlaikymo.

Iždininkas A. Klimavičius savo pranešime trumpai nusakė dr-jos kasos stovį, paminėjo pagrindinius pajamų bei išlaidų šaltinius, pasidžiaugė, kad visi nariai tvarkingai moka metinį nario mokestį ir kad finansškai Union Pier Lietuvių draugija yra gana pajėgi. Kadencijos metu dr-jos kasa padidėjo 1,271 dol.

Atskirą pranešimą padarė ir dr-jos Biuletinį jau ketverius metus redaguojas dr-jos pirmininkas, nurodydamas, kad kadencijos metu buvo išleistas 3 biuletenio laidos, kurių pažymėtinas yra Union Pier Lietuvių dr-jos 25 metų veiklos sukaktuvinis numeris. Dėkojo visiems biuletenio leidimą finansškai 479.80 dol. sumoje parėmusiems bei bendradarbiams J. Rinkūnui, O. Petrienei, J. Girdučiui, A. Klimavičiui, J. Palukaičiui ir kt. su savo rašytine medžiaga talkininkavusiems.

Kontrolės komisijos pirmininkas A. Karaitis perskaitė dr-jos kasos ir finansinių reikalų tvarkymo dokumentų patikrinimo akta, pagal kurį 1986-87 m. kadencijos laikotarpyje draugijos ir Biuletinio fondo finansinė atsakomybė buvo vedama tiksliai ir tvarkingai.

Išklausius visus dr-jos valdybos pareigūnų pranešimus susirinkimui pirmininkaujantis skelbė diskusijas pranešimų temomis. Nesant jokių neaiškumų bei klausimų, visi pranešimai buvo susirinkimo priimti ir patvirtinti. Toliau buvo 1987-88 m. dr-jos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai.

Pagal rinkimų duomenis 1987-88 m. kadencijai į Union Pier Lietuvių dr-jos valdybą išrinkti spalio 6 d. posėdyje nutarė į valdybą įtraukti ir kandidatus, pareigomis pasiskirstė: E. Vengianskas – pirmininkas, K. Kronas – vicepirmininkas, S. Kasnickienė – sekretorė, A. Klimavičius – iždininkas, V.

Albrechtas – reikalų vedėjas, J. Cibas – reik. ved. padėjėjas ir R. Albrechtienė – socialiniams reikalams ir ryšiniškės su vietos amerikiečiais pareigūnė. Kontrolės komisija – A. Karaitis – pirmininkas, P. Sidaravičius ir J. Rudzinskas – nariai.

Išrinkus 1987-88 m. kadencijai dr-jos valdybą buvusios valdybos pasiūlymu po trumpų diskusijų, susirinkimas paskirstė 600 dol. aukų: Lietuvių fondui – 100 dol., Tautos fondui – 100 dol., Lietuvių Teisėms ginti fondui – 200 dol., spaudai: Draugui – 50 dol., Laisvajai Lietuvai – 25 dol., Lietuvių Balsui – 25 dol. Lietuvos Laisvės Kovų paminklo remonto reikalams – 50 dol. ir radijo progr. Margučiu – 50 dol.

Kitus einamuosius reikalus svarstant nutarta papildant ankstyvesnius nutarimus, Union Pier Lietuvių dr-jos vardu mirties atveju užuojautą spaudoje pareikšti: nariui ar nario vyrui-žmonai, tėvi-motinai, sūnui-dukrai ir broliui-seseriai mirus. Draugijos valdybos Biuletinį ir toliau leisti to paties formato, kaip ketverius paskutiniuosius metus buvo leidžiamas.

Dienotvarkę išsėmus susirinkimas buvo baigtas visiems sugiedojus Lietuvos himną. Po susirinkimo tose pačiose patalpose kaip po rugiapūtės buvo surengta metinė dr-jos nariams vakariene, kurioje dalyvavo apie 50 asmenų. Visi buvo M. Nenienės ir P. Mikštienės rūpesčiu skainiai pagamintais maisto patiekalais, kavute bei pyragais pavaišinti ir D. Šukelio ar V. Albrecht aptarnaujami įvairiais gėrimeliais. Buvo šeimyninėje nuotaikoje keletą valandų pabendrauta, netrūko ir skambių lietuviškų dainų.

Visa tai jau įrašyta į Union Pier Lietuvių draugijos praeities veiklos istorijos lapus. Naujoji valdyba pradėdama savo veiklą spalio 25 d. bendrame posėdyje su praeities kadencijos valdybos pareigūnais perėmusi pareigas visa energija ėmėsi darbo. Buvo aptartas provizorinis metinis veiklos planas, nutarta nedelsiant išsiuntinėti paskirstytas aukas, lapkričio 14 d. sušaukti rudeninį dr-jos narių susirinkimą, paruošti žiemos vakaronių planą ir organizuoti, sudarius atskirą stalą, dalyvauti spalio 25 d. kun. J. Borevičiaus 50 metų kunigystės sukakties paminėjime Chicagoje.

Pažvelgus atgal ir žiūrint į ateitį, tenka tik pasidžiaugti Union Pier Lietuvių dr-jos praeities kadencijos metu atliktais darbais ir naujajai valdybai bei nariams palinkėti geriausios sėkmės 1987-88 metų organizacinės veiklos keliu žengiant.

Krpd.

Omaha, Nebr.

KONCERTAS

Lapkričio 21 d. vakaro, šeštadienį, Šv. Antano parapijos fondo finansinė atsakomybė koncertas. Kviečiame visus dalyvauti. Išgarsite pagarsėjusį kvartetą. Koncertą ruošia Omahos ramovėnai.

Kitą dieną, sekmadienį, 22 d. tuoj po lietuviškų pamaldų bus kariuomenės šventės minėjimas. Dalyvaukime.

J. S.

Providence, R.I.

ATŠVENTĖME 600 METŲ KRIKŠČIONYBĖS SUKAKTĮ

Iškilmės prasidėjo darniu choro giesmių giedojimu, žmonėms besirenkant šventovėn. Prieš Mišių pradžių Šv. Kazimiero pa-

rapijos vargonininkė Ann Marie McDonnell pagiedojo savo sukomponuotą himną.

Procesijoje dalyvavo du vyskupai ir keturiolika kunigų, suvažiuosiu iš Naujosios Anglijos apylinkių. Nemažas būrys tautiniais drabužiais pasipuošusių moterų su degančiomis žvakėmis rankose įsijungė į eiseną. Per pamaldas giedojimo jungtinis – Lietuvių Šv. Kazimiero ir Šv. Širdies iš Rytinės Providence choras. Atskiri choristai iš Šv. Maria Goretti, Pawtucket ir Nekalto Prasidėjimo Cranston išjungė į jungtinį chorą. Muzikinę dalį suorganizavo parapijos vargonininkė Pauline Boisvert, jungtiniam chorui dirigavo jos dukterė Sherry Humes. Nekalto Prasidėjimo parapijos vargonininkė Cranston'e. Solo trimitavo William Smith.

Šv. Mišias laikė Providence vyskupas Louis E. Gelineau, koncelebruojant Norwich, CT, vyskupui Daniel P. Reilly ir keturiolikai kunigų iš artimesnių bei tolimesnių kaimyninių parapijų. Dalyvavo keturios seselės, vadovaujant provincijolei seselei Paulei ir kiti maldininkai iš Putnamo. Mišioms patarnavo Francis Kapiskas, Scott Tarantino ir Robertas Šukys. Šv. Rašto skaitinius skaitė Aldona Kairienė ir Theresa

Jacknevič. Vysk. Gelineau pasakė pamokslą, pradėdamas lietuviškai „Garbė Jėzui Kristui“. Buvęs Šv. Kazimiero lietuvių parapijos kleb. kun. dr. V. Cukuras (dabar seselių kapelionas Putname) dėkojo už krikštą ir palaimintąjį arkivyskupą Jurgį Matulaitį, priminęs, kad lietuviai nebuvo pagonys. Išpuodingas pamaldas ištaisė filmavo Providence katalikų telekomunikacijos tarnyba.

Po pamaldų buvo banketas ir programa kun. Jono Vaitekūno vardo parapijos svetainėje. Komiteto pirmininkas J. Valaska pasveikino susirinkusius ir pakvietė Vyčių pirmininką W. Piacentini, Jn., vadovauti programai, kuris ją sklandžiai pravedė. Pradėjome himnais. Pragai pritaikyta, gilių minčių inovaciją lietuviškai ir angliškai skalbėjo Vyčių dvasios vadas kun. dr. A. Jurgelaitis, OP. Minėjimo dalyvius sveikino vysk. L. Gelineau, pasigėrėdamas renginiu, dėkodamas darbščiam komitetui, vysk. D. Reilly, vietinis kleb. kun. I. Gedvila, kun. dr. V. Cukuras, kun. R. Kelly ir kun. A. Jurgelaitis, OP.

Visada pavergtųjų kančioms jautrus Viktoras Mathieu savo žodyje pristatė R.I. seimelio atstovą, kasmetinio Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo įsta-

DRAUGAS, antradienis, 1987 m. spalio mėn. 20 d.

5

tymo pravedimo autorių Rene M. Lafayette. Dovanas įteikė Aldona Kairienė vyskupui L. Gelineau, Agnes Vaitonienė vysk. D. Reilly, Sofija Šakalienė atstovui R. Lafayette.

Nors dėl ankstyvesnių įsipareigojimų lietuvių išievių vysk. P. Baltakis asmeniškai negalėjo minėjime dalyvauti, bet mes jį jautėme savo tarpe. Ypač kai vysk. Gelineau vaizdingai pasakojo vysk. Baltakio „nuotykius“, kokių nė vienas iš 300 dalyvavusių vyskupų nepergavėno Los Angeles. Jis įrodė, kad Amerikos saugumas tikrai efektingai dirbo Šv. Tėvo lankymosi metu.

Koncertinę dalį atliko Veronika Bizinkauskaitė, jos tėveliui Petriui Bizinkauskui

akompanuojant. Jautėme naują solistę, ateinančią su gera balsine medžiaga pavaduoti parvargstančius dainininkus.

Parapijos komiteto dėka sve-tainė atnaujinta, nauji baldai nupirkti, o Rūta Krecioch ja skoningai išdekoravo. Taip pat ji parengė programos knygelę, kurią jos dukterė Ann Carol dailiai apipavidalino.

Po banketo jaukiai pabendra-vome net nepajusdami vakaro vėlumos, kad jau laikas skirstytis į namus.

A. Valiuškis

Kokia nauda iš laisvės galvoti, jeigu tai neduos laisvės veiklai.

Jonathan Swift

A.†A. FRANK VAIČIULIS

Gyveno Oak Lawn, Illinois. Mirė 1987 m. spalio 16 d., sulaukęs 69 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Šakių apskrityje, Kidulių valsč. Žilių kaime. Amerikoje išgyveno 38 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Gertruda (Urbaitė); dukterė Wanda, jos vyras Jim; teta Ann Žiedalis ir dvi pusseserės St. Louis, MO; bei kiti giminės Lietuvoje, draugai ir pažįstami.

Kūnas buvo pašarvotas šeštadienį Zimmerman & Sandeman Memorial Chapel, 5200 W. 95 St., Oak Lawn, Illinois.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, sausio 19 d. Iš koplyčios buvo atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyko gedulingos pamaldos už veliono sielą. Po pamaldų buvo nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionį savo maldose.

Nuliūdę žmona, dukterė ir žentas.

Laidotuvių direkt. Zimmerman & Sandeman. Tel. 424-0340.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

A.†A. CHARLES PILIPAUSKAS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1987 m. spalio 18 d., 8 val. vakaro sulaukęs 69 m. amžiaus.

Gimė Chicagoje, Illinois. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona LaVerne; sūnus Charles, marti Linda, Daniel, marti Katherine ir David, marti Debra; dukterė Kathleen Mruminski, žentas James; aštuoni anūakai; sesuo Ann Waitkus ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas antradienį nuo 2 iki 9 v.v. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, spalio 21 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnūs ir dukterė.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A. Dipl. teisininkui JONUI PETRUŠAIČIUI

Londone, Anglijoje mirus, liūdinčius brolių PETRĄ ir broliene STASYTE, gimines ir draugus užjaučiame.

Onutė ir Viktoras Kazemėkaičiai

Ida ir Motiejus Tamulėnai

Stefa ir Zenonas Lukauskai

Lietuvių Styginio Ansamblio smuikininkai

A.†A. PETRUI VACBERGUI

mirus, broliui LEONUI ir jo šeimai bei kitiems artimiesiems reiškiamo giliausią užuojautą.

Povilas Matiukas

Vanda Matiukienė

Balys Pakštas

Juozas Remys

A.†A. Kpt. PRANUI ŽITKUI

mirus, mielai žmonai JANINAI ir marčiai reiškiamo giliausią užuojautą.

Valerija ir Vladas Vaitiekūnai

APLINK MUS

x Sol. Marytė Bizinkauskaitė su savo vyru Petru Bilda šeštadienį buvo „Drauge“ ir apžiūrėjo spaudos darbus, pasikalbėjo apie savo darbus Toronto operoje, kurioje šiuo metu didesnių vaidmenų dėl šeimyninių reikalų negali imtis.

x Poetas Henrikas Nagys iš Montrelio yra atvykęs Lemontan ir skaitys savo poeziją ateinančią trečiadienį, spalio 21 d., 7:30 v.v. Ateitininkų namuose Lemonte. Taip pat jis paskaitys savo kantatą „Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva“. Atsilankiusieji galės pasiklausyti iš video juostos kantatos premjerą Montrealyje. Rengia Lemonto Liet. Bendruomenė.

x Šiandien Švč. M. Marijos Gimimo parapijos lankysis Chicago arkivyskupijos kunigų personalo komisija, kuri tarsis su registruotais papročiais dėl naujo paskyrimo klebonu. Kun. Antanas Zakaruskas išina poilsiu ir bus klebonas emeritas.

x „Antroji lietuviška siuita“ ir tapobos serija sielrankšluosčiai, dail. Prano Gailiaus grafikos darbų ciklas, sukurtas pagal Kazio Bradūno eilėraštį, bus išstatytas jo parodoje sekmadienį, spalio 25 d. ir lapkričio 1 d. Ateitininkų namuose.

x „Margučio“ radijo 55 metų sukaktuvių pokylyje, kuris bus spalio 24 d. Jaunimo centre, bus paskelbti dainos konkurso laimėtojai, įteiktos premijos ir atliktos premijuotos dainos. Dainas atliks solistai Praurimė Ragienė ir Jonas Vaznelis. Akompanuos Robertas Mockus.

x Politinės konferencijos, įvykstančios spalio 23-25 d. Washingtone, dalyviais Baltuosiuose rūmuose bus pateikti pranešimai tarptautinės politikos ir opų vidaus problemų klausimais. Kalbės Joseph Morris, teisingumo departamento viešųjų reikalų direktorius, Lisa Jameson, tautinio saugumo tarybos vicedirektore Europos ir Sovietų Sąjungos politikos reikalams, Gregory Guroff, prezidento JAV – sovietų pasiekimų iniciatyvos koordinatorių JAV informacijos agentūroje. Pranešimuose bus paliesta OSI, galimi Sovietų Sąjungos pasiekimai, miestų suporavimo klausimai. Šiuos pranešimus koordinuoja Baltųjų rūmų specialus prezidento asistentas viešiesiems reikalams Linas Kojelis.

x Juostų audimo kursai vyks spalio 31 d., lapkričio 7 ir 14 d.d., nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p., Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski, Chicago, Ill. Kursus rengia Čikagos lietuvių tautodailės institutas. Vietų skaičius ribotas. Prašau skambinti Rugilėi Šlapkauskienėi: 858-3629.

(sk.)
x 16-toji metinė Lietuvių fotografų paroda atidaroma š.m. spalio 23 d., penktadienį, 7:30 v. v. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

(sk.)
x ALDONA STEMPUŽIENE SU EMILIJOS SAKADOLSKIENES kanklių palyda dainuos džiūkiškas ir audimo dainas Čikagos lietuvių tautodailės instituto parodos atidaryme, spalio 25 d., 2 p.p., Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski, Chicago, Ill.

x Ateinančių sekmadienį pasukamas laikrodys viena valanda atgal – prasideda žiemos laikas. Geriausia pasukti laikrodį iš vakaro, nes sekmadienį šv. Mišios bažnyčiose, eismas ir kiti dalykai vyks jau pagal žiemos laiką.

x Prof. Mark Wymer yra parašęs studiją apie Europos prabėgius po antrojo pasaulinio karo. Ją ateinančiais metais išleis Balch Institute Press, Philadelphiaje. Šioje knygoje bus paskelbta daug medžiagos apie lietuvius. Autorius medžiagą yra rinkęs ir „Draugo“ redakcijoje. Knyga išeis ateinančių metų pabaigoje. Ji vadinsis „Europe's Displaced Persons, 1945-51“.

x „Ateities“ akademinio savaitgalio pradžia bus vakaronė su V. Skuodžiu. Vakaronė bus Chicago Jaunimo centre spalio 30 d., o akademinis savaitgalis bus visą savaitgalį Jaunimo centre ir Ateitininkų namuose Lemonte.

x Ateitininkų namų rėmėjų metinis susirinkimas bus lapkričio 8 d. po 11 val. Mišių Ateitininkų namuose. Prieš susirinkimą visi bus pavaišinti skaniais pietumis, kuriuos ruošia Cicero „Ateities“ sambūris. Visi kviečiami.

x „Šiandieninė Sovietų Sąjungos vidaus politika tautybų atžvilgiu“ – tai tema, kuria kalbės Maskvos Helsinkio grupės narė mokslininkė Ludmila Aleksejeva Washingtono įvykstančioje politinėje konferencijoje spalio 23-25 dienomis.

x Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų Chicago apskrities suvažiavimas bus šį šeštadienį, spalio 24 d., 12:30 val. p.p. Dainos restorane, 2656 W. 71 St. Suvažiavimą globoja 75-ta kuopa, vadovaujama valdybos vicepirm. Bernice Nedzveckas, nes kp. pirmininkė Ursulė Rastienė serga, nors nepaprastai myli Moterų sąjungą ir savo kuopą ir saugoja jos veiklą. Bus pristatyti išpūdžiai iš pereinamo seimo.

x 16-toji metinė lietuvių fotografų paroda atidaroma spalio 24 d., penktadienį, 7:30 val. vakaro Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Visuomenė kviečiama atsilankyti.

x CHICAGOS LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ ŽUVAUTOJŲ KLUBAS, kviečia visus atsilankyti į rengiamą rudeninę gegužinę. Kuri įvyks šių metų spalio mėn. 25 dieną, sekmadienį, 12 val. Šaulių salėje, 2417 W. 43 gatvė. Šokiams gros Ewald Knoll orkestras. Bus karšti šalti užkandžiai. Veiks baras ir loterija.

Kviečia klubo valdyba (sk.)

x LIETUVIŲ FONDO bankete spalio 31 d. bus paminėta L.F. veiklos 25 metų sukaktis ir pagerbti L.F. pradininkai. Bus puiki meninė programa, kurią išpildys solistė Birutė Vizgirdienė iš Los Angeles, gera vakarienė ir linksma Liūto Dargio muzika visus svečius maloniai nuteiks. Bilietus įsigyti prašom iš anksto L.F. raštinėje telef. 471-3900.

(sk.)
x Šventoji Žemė ir Graikija, Krikščionybės ir klasiškos kultūros lopsčiai, bus lankomi 2 savaitėms kelionėje, 1988 m. balandžio 9-23 d. Jeruzalė, Betleujus, Nazaretas. Atėnai, Korintas, Olympija. Vadovas kun. dr. K. Trimakas. Kreiptis: Travel Advisers, 1515 N. Harlem Ave., Suite 110, Oak Park, Ill. 60302. Telef. 312-524-2244.

x A. a. ses. Lucine Matulis Villa Joseph Marie, Pa. mirė spalio 18 d. Velionė buvo kilusi iš Šv. Juozapo par. Scranton, Pa. Vienuolyne išduose išgyveno daugiau kaip 60 m. Visą laiką buvo chemijos mokytoja akademijoje, Marijos aukšt. mokykloje, Villa Joseph Marie. Pašarvota spalio 21 d. Šv. Mišios mergaitėms bus 1 val., seselėms ir giminėms 3:30 val. Spalio 21 d., trečiadienį, 10 val. bus pašarvota motiniškam Šv. Kazimiero seserų vienuolyne, o vakare 7 val. nulydėta į koplyčią. Spalio 22 d., ketvirtadienį, 9:30 val. seselių koplyčioje šv. Mišios, o po to bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines. Liko Scrantone brolis ir daug giminių.

x Kun. Antanas Zakaruskas, Švč. M. Marijos Gimimo lietuvių parapijos klebonas, vadovaujantis liturginei komisijai, organizuojant Lietuvos krikščionybės jubiliejus šventę Chicagoje.

x Gediminas Mickevičius, Interstate Transportation korporacijos direktorių tarybos prezidentas, su savo žmona Zota praėjusiais metais įteikė Lietuvių Operai 2,000 dol. auką, tačiau Operos programoje, stant Smetanos „Parduotosios nuotakos“ operą buvo įrašyta 1,500 dol. auka ir tik daug vėliau pastebėta padarytoji klaida. Operos valdyba didį mūsų Operos mecenatą Gediminą Mickevičių ir poniją atsiprašo už padarytą klaidą.

x Melrose Parko Amerikos Lietuvių ir apylinkės klubo visuotinis susirinkimas bus spalio 25 d., sekmadienį, 2 val. p.p. (ne 8 val. vak., kaip buvo paskelbta) Eagles salėje, 147 Broadway Melrose Park. Otto Mayeris, pirmininko Algio Sinkevičiaus prašomas, perėmė Elenos Černienės, kuri buvo sekretorė, iki kadencijos pabaigos pareigas. E. Černienė su vyru Jonu išsikėlė į Floridą.

x Marija Tubelytė Kuhlmanienė, kurios apysakų knyga „Isibrovėle“ buvo išleista pernai Liet. Knygos klubo, yra kartu ir dailininkė. Ji su dviem rūpestingai padarytais gėlių paveikslais dalyvaus visuotinėje Lietuvių dailininkų parodoje Chicago Čiurlionio galerijoje. Taip pat ji rašo ir toliau. Ji su novele dalyvavo „Dirvos“ konkurse, kuri bus vėliau „Dirvoje“ spausdinama.

x Kriauklių kūriniai puoš Jaunimo centro mažąją salę spalio 23-25 dienomis. Marcelės Rudaitienės darbų paroda globoja Korp. Giedra. Lankymo valandos: penktad. 6 v.v. - 9 v.v., šeštad. 9 v.v. - 2 v.p.p. ir 6 v.v. - 9 v.v., sekmad. 9 v.v. - 3 v. p.p.

(sk.)
x Operos tradicinis balius įvyksta lapkričio 7 d. Balzeko muziejaus Gintaro salėje, 6500 S. Pulaski Rd. Balius rengiamas tam, kad Lietuvių Opera galėtų tęsti kultūrinę ir meninę veiklą. Todėl prašome visus kaip galint, gausiau dalyvauti naujoje ir puošnioje vietoje. Prašome stalus užsisakyti Operos vicepirm. Vaclovo Momkaus telefonu 925-6193. Paskambinus jam, bus suteiktos visos informacijos. Tą patį vakarą bus ir laimingųjų bilietų traukimas. Todėl prašome jau dabar, kurie dar negražino tų bilietų šaknelės, atsitiuoti visą Operos adresu. Visiems jau gražiniams Opera nuoširdžiai dėkoja. Operos baliaus meninę dalį atliks Operos moterų oktetas, kurioms akompanuos Robertas Mockus. Prieš Balzeko muziejų, kitoje gatvės pusėje, yra Republic bankas. S. Balzekas yra iš banko vadovybės gavęs leidimą, kad jų aikštėse bus galima pastatyti mašinas. Taip pat ir už paties muziejaus rūmų yra kita aikštė, kurioje galima statyti mašinas.

(sk.)
x Ona Mieželiene, Sun City, Arizona, „Draugo“ nuoširdi rėmėja, garbės prenumeratė, prateinama „Draugo“ prenumerata, atsitiuoti visą šimtinę. Nuoširdus ir didelis aciu už rėmimą savos spaudos.

Sol. Laima Stepaitytė, koncertavusi Šveicarijoje, su vysk. Antanu Deksnis, dr. Dargužiu, Vasario 16 gimnazijos mokiniais iš Vokietijos ir viena sesele lietuvaite, gyvenančia Šveicarijoje.

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

– Izabelė (Laučkaitė) ir John A. Howes spalio 11 d. Washingtono susilaukė sūnaus. Iki šiol juodu augino dukrelę. Nauju anuku džiaugiasi ir jo tėvukai Izabelė ir Juozas B. Laučkai. Bethesda, Md. ir Josephine ir Dr. Homer Howes, Gross Pointe Beach, MI.

– Washingtono įvykstančioje politinėje konferencijoje skiriama apščiui laiko išėjimui jautriai tariamų nacių karo nusikaltėjų paieškos temai. Šią temą analizuos dr. Romas Vaštokas iš Kanados, dr. Saulius Suziedelis iš Washingtono ir adv. Povilas Žumbakis iš Chicago. Visi trys prelegentai gerai yra susipažinę su šia tema, tad

x Jonas Černius iš Melrose Park, Ill., nuo spalio 1 d. išsikėlė gyventi į Jacksonville, Fla., už pakeitimą adresu pridėjo 10 dol. auką su prirašu: „Linkiu sekmes Jūsų spaudos darbe“. Aciu už paramą ir linkėjimus.

x Dr. Saulius Jankauskas, Pawhatan, Va., „Draugo“ rėmėjas, bendradarbis, užprenumeravo vieneriems metams, „Draugą“ Laimai R. Ghatak, gyv. Richmond, Va., ta proga pridėjo 50 dol. auką su prirašu: „Dėkojam, kad skelbtė Richmondo lietuvių veiklą! Priimkit mūsų kuklią auką“. Dr. S. Jankauskui tariame nuoširdų ir didelį aciu už lietuviško žodžio rėmimą.

x J. Petrauskas, Toronto, Kanada, pratešdamas prenumeratą, atsitiuoti ir 15 dol. auką. Labai dėkojame.

x Ona Mieželiene, Sun City, Arizona, „Draugo“ nuoširdi rėmėja, garbės prenumeratė, prateinama „Draugo“ prenumerata, atsitiuoti visą šimtinę. Nuoširdus ir didelis aciu už rėmimą savos spaudos.

Seattle burmistras Charles Royer sako kalbą, itekdamas Lietuvių Bendruomenės pirmininkei Inai Bertulytei-Bray „Spirit of Liberty“ pažymėjimą per iškilmes.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SOL. BIZINKAUSKAITĖS KONCERTAS

Vasario 16 gimnazijai renči komitetas spalio 18 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje turėjo koncertą, kuriame publika galėjo pasidžiaugti Toronto operos solistės Marytės Bizinkauskaitės dainavimu.

Renginį atidarė komiteto pirmininkas K. Milkovaitis, dėkodamas atvykusiems ir džiaugdamasis solistės dalyvavimu. Solistė sudomino publiką savo skambiu balsu, žaviai padainuodama K. V. Banaičio dainas „Liepė man motulė, Už balto stalo, Mama sena, dukte maža, Šeriau, šeriau. Solistė koncertui davė ir tarptautinio garso kompozitorius, padainuodama K. Strausso „Ach Lieb“ ir „Zueignung“, taip pat R. Schumano „Du meine Seele“.

Pirmos dalies užbaigai solistė vėl pėjo prie lietuvių kompozitorių: J. Kačinsko Nebuvo ir nebus tokios šalies (žodžiai Rūtenio), J. Siniaus Našlaitės rauda ir J. Žilevičiaus Nuliudimo valanda bei Ratai.

Publika gėrėjosi solistės pajėgiu balsu, išlavintu studijose. Fortepijonu solistei švelnią palydą sudarė muz. R. Mockus, nenustelbdamas jos stygų garsu.

Pažymėtina, kad solistė yra studijas išėjusi Bostono konservatorijoje ir Curtis muzikos institute Philadelphiaje.

Būdamas operos solistė, antroje koncerto pusėje daugiau davė arijų. Čia buvo „Un bel di“ iš G. Puccini operos Madame Butterfly, Neplauk, Kastyti iš V. Banaičio Jūratė ir Kastytis, Vilių daina iš Fr. Lehara Linksmo ji našlė, Gundė mane bernuželis iš J. Žilevičiaus Raseinių Magdės.

Solistė jau trečios kartos lietuvi. Jos tėvai jau gimę Amerikoje, o senelis A. Ivanauskas, bėgdamas nuo caro kariuomenės, iš Žaslių parapijos pasiekė Ameriką. Džiugu, kad solistė domisi lietuvių kompozitorių muzika bei gerai taria lietuviškus žodžius. Būdamas įpratusi prie operų dainavimo scenoje ji ir šį koncertą tarpais inestis vaidybinės išraiškos.

Publika reikiškė entuziastišką pasigėrėjimą ir solistė bisui padainavo: Pamylyčiau vakar, Modernus valsas.

Solistė už puikią programą padėjo K. Milkovaitis, džiaugdamasis, kad susilaukė aukų po šimtinę iš Kriaučelių, J. Vasiukevičiaus. Pakvietė į kavinę vaišes pabendrauti su soliste. Pažymėtina, kad solistė kuriam laikui nutrauks dainavimą.

Juoz. Pr.
– JAV LB Krašto valdyba pasakydė dr. Ant. Razmą, Birutę Jasaitienę ir Kazį Laukaitį ir toliau atstovauti JAV LB-nei Illinoiso lituanistine katedra besirūpinančiam Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fonde. Šiame fonde PLB ir JAV LB turi po tris atstovus, o Kanados LB – vieną atstovą.

– Kansas City LB apylinkės valdybos pirm. Kazys Žemaitis, JAV LB krašto valdybos pirm. Vyt. Volerto vardu pasveikino Kansas City vykusį Lietuvos Vyčių 74 seimą. Sveikinime V. Volertas kvietė Lietuvos vyčių organizacijos narius dar stropiau prieintis OSI-KGB sandėrio išdavoje vykdomam Lietuvos ir lietuvių gero vardo šmeižimui.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 1 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.